

Maakuntahallitus

17.05.2021

AIKA 17.05.2021 Klo 09:00 - 13:20
Tauko klo 11.14 - 11.20

PAIKKA Etäyhteydellä, Teams-kokous

KÄSITELLYT ASIAT

§	Otsikko	Sivu
104	Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus	5
105	Pöytäkirjantarkastajien valinta	6
106	Kainuun edunajaminen	8
107	Kainuun tienpidon ja liikenteen katsaus	11
108	Kainuu-ohjelman rakenne, sisältöteemat ja Kainuun maakuntasuunnitelma 2040	12
109	Investointistrategian valmistelu Kainuu-ohjelmaan	14
110	Pöytäkirjat ja viranhaltijapäätökset	19
111	Kainuun liiton lausunnot ajalla 28.4. - 10.5.2021	20
112	Tiedoksi merkittävät asiat	35
113	Maakuntajohtajan ajankohtaiskatsaus	36

KOKOUSAIKA 17.05.2021 klo 09:00 - 13:20**OSALLISTUJAT**

	Nimi	Klo	Tehtävä	Lisätiedot
Päätöksentekijät	Korhonen Timo	9.00 - 12:04	puheenjohtaja	Etäyhteydellä. Poistui §:n 108 käsitt. aikana
	Tolonen Tarja	9.00 - 11:03	jäsen, 2. vpj	Etäyhteydellä. Poistui §:n 107 käsitt. aikana
	Huttu-Juntunen Terttu	9.00 - 13.20	jäsen	Etäyhteydellä
	Kortelainen Juha	9.00 - 13.20	jäsen	Etäyhteydellä
	Nieminen Markku	9.00 - 13.20	jäsen	Etäyhteydellä
	Oikarinen Markku	9.00 - 13.20	jäsen	Etäyhteydellä
	Ojavuo Maarit	9.00 - 13.20	jäsen	Etäyhteydellä
	Peltola Harri	9.00 - 13.20	jäsen	Etäyhteydellä. Puh.johtajana §:ien 108-113 käsitt. ajan
	Rauhala Maarit	9.00 - 13.20	jäsen	Etäyhteydellä
	Räisänen Aki	9.00 - 13.20	jäsen	Etäyhteydellä
	Suutari Eero	9.00 - 12:03	jäsen	Etäyhteydellä. Poistui §:n 108 käsitt. aikana
	Partanen Minna	9:00 - 13:20	varajäsen	Etäyhteydellä. Poistui klo 12.43 §:n 109 käsitt. aikana, saapui klo 13.07 §:n 113 käsitt. aikana
Poissa	Aavakare Eila	jäsen, 1. vpj		
Muut osallistujat	Mulari Matti	9.00 - 13.20	mv:n pj	Etäyhteydellä
	Sarparanta Tiina	9.00 - 13.20	mv:n 1. vpj	Etäyhteydellä
	Piirainen Raimo	9.00 - 11:14	mv:n 2. vpj	Etäyhteydellä. Poistui §:n 107 käsitt. jälkeen
	Malinen Pentti	9.00 - 13:20	maakuntajohtaja	Etäyhteydellä
	Halonen Paula	9.00 - 13.20	hallintojohtaja / pöytäkirjanpitäjä	Etäyhteydellä
	Ponnikas Jouni	9.00 - 13.20	aluekehitysjohtaja	Etäyhteydellä
	Schroderus Sanna	9.00 - 13.20	suunnittelujohtaja	Etäyhteydellä
	Eskelinen Sari	9.00 - 13.20	viestintäpäällikkö	Etäyhteydellä
	Kettunen Tuomas	9:00 - 11:13	kansanedustaja	Etäyhteydellä. Läsnä §:ien 104-107 käsittelyn ja päätöksenteon

Kyllönen Merja	10:00 - 11:13	kansanedustaja	ajan Etäyhteydellä. Saapui §:n 106 käsitt. aikana, poistui §:n 107 käsitt. jälkeen
Keränen Silja	09:00 - 11:13	Vihreiden puoluevaltuuston pj	Etäyhteydellä. Läsnä §:ien 104-107 käsittelyn ja päättöksenteon ajan
Korhonen Jaana	09:00 - 11:13	Kainuun ELY-keskuksen ylivohtaja	Etäyhteydellä. Läsnä §:ien 104-107 käsittelyn ja päättöksenteon ajan
Komulainen Minna	13:05 - 13:20	aluekehitysasiatun- ntija	Etäyhteydellä. Läsnä §:n 113 käsittelyn ja päättöksenteon ajan

ALLEKIRJOITUKSET

Timo Korhonen
Puheenjohtaja
§:t 104-107

Harri Peltola
Puheenjohtaja
§:t 108-113

Paula Halonen
Pöytäkirjanpitäjä

KÄSITELLYT ASIAT

104 - 113

PÖYTÄKIRJAN TARKASTUS

____/____ 2021

____/____ 2021

Terttu Huttu-Juntunen

Markku Nieminen

PÖYTÄKIRJA YLEISESTI NÄHTÄVILLÄ

Kainuun liiton verkkosivuilla perjantaina 28.05.2021 klo 8.00

Pöytäkirjan tarkastajat:

____/____ 2021

Paula Halonen, pöytäkirjanpitäjä
hallintojohtaja

Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus

MH § 104

Kainuun liiton hallintosäännön 13 luvun 103 §:n mukaan kokouskutsu on lähetettävä viittä päivää ennen kokousta, elleivät erityiset syyt ole esteenä. Kokouskutsu ja esityslista lähetetään sähköpostitse jäsenille, varajäsenille ja muille, joilla on läsnäolo-oikeus tai -velvollisuus.

Esityslista, joka sisältää selostuksen käsiteltävistä asioista ja ehdotukset toimielimen päätöksiksi, lähetetään kokouskutsun yhteydessä, jolleivät erityiset syyt ole esteenä.

Tämä esityslista on postitettu 11.05.2021.

Maakuntajohtajan ehdotus:

Maakuntahallitus toteaa kokouksen sääntöjen mukaan koolle kutsuksi ja päätösvaltaiseksi.

Maakuntahallitus myöntää läsnäoleville asiantuntijoille läsnäolo- ja puheoikeuden.

Merkitään, että tämä kokous pidetään etäyhteydellä koronavirustilanteesta johtuen.

Maakuntahallitus:

Maakuntahallitus hyväksyi maakuntajohtajan ehdotuksen.

Pöytäkirjantarkastajien valinta

MH § 105

Kainuun liiton hallintosäännön 13 luvun 123 §:n mukaan pöytäkirjan allekirjoittaa puheenjohtaja ja pöytäkirjanpitäjä. Pöytäkirjan tarkastaa kaksi kullakin kerralla sitä varten valittua toimielimen jäsentä jollei toimitelin ole muuta päättänyt.

Hallintosäännön 123 §:n mukaan pöytäkirja voidaan allekirjoittaa ja tarkastaa sähköisesti. Sähköisessä päätöksentekomenettelyssä tehtyjä päätöksiä koskeva pöytäkirja tai sen osa voidaan tarkastaa erikseen ennen kokousta.

Maakuntahallitus on päättänyt 28.08.2017 § 109 pöytäkirjan sähköisestä tarkastuksesta seuraavasti. Pöytäkirjanpitäjän varmentama pöytäkirja lähetetään sähköpostitse maakuntahallituksen kokouksen puheenjohtajalle hyväksymistä varten. Puheenjohtaja ilmoittaa sähköpostilla hallintopäällikölle ja sihteerille pöytäkirjan hyväksymisestä. Puheenjohtajan hyväksymisilmoituksen jälkeen pöytäkirja lähetetään sähköpostilla pöytäkirjantarkastajille, jotka ilmoittavat sähköpostilla tarkastuksesta hallintopäällikölle ja sihteerille. Pöytäkirjan hyväksymistä koskevat sähköposti-ilmoitukset liitetään pöytäkirjaan ja puheenjohtaja allekirjoittaa tarkastetun pöytäkirjan hallintosäännön 123 §:n mukaisesti.

Kainuun liiton hallintosäännön 13 luvun 124 §:n mukaan maakuntahallituksen pöytäkirja siihen liitettyine oikaisuvaatimusohjeineen tai valitusosoituksineen pidetään tarkastamisen jälkeen nähtävänä kuntayhtymän verkkosivuilla siten kuin kuntalaissa tarkemmin säädetään.

Maakuntahallitus hyväksyi 25.02.2013 kokouksessaan periaatteet, että pöytäkirjantarkastus suoritetaan kiertävällä tavalla aakkosjärjestyksessä.

Lisätietoja asiasta antaa hallintojohtaja Paula Halonen, puh. 044 410 0728 tai sähköpostitse osoitteella etunimi.sukunimi@kainuunliitto.fi.

Maakuntajohtajan ehdotus:

Tämän kokouksen pöytäkirjantarkastajiksi valitaan Tarja Tolonen ja Markku Nieminen.

Maakuntajohtajan muutettu ehdotus kokouksessa:

Tämän kokouksen pöytäkirjantarkastajiksi valitaan Terttu Huttu-Juntunen ja Markku Nieminen.

Maakuntahallitus

§ 105

17.05.2021

Maakuntahallitus:Maakuntahallitus hyväksyi maakuntajohtajan muutetun ehdotuksen.

Kainuun edunajaminen

MH § 106

Kainuun edunajamisen ajankohtaiskatsauksen tarkoituksena on arvioida Kainuun aluekehityksen tilannekuvaa sekä käydä keskustelua maakunnan edunajamista koskevista asioista.

Tämän asian käsittelyn aikana kokoukseen osallistuvat kutsuttuina asiantuntijoina kansanedustajat Merja Kyllönen ja Tuomas Kettunen sekä Vihreiden puoluevaltuuston puheenjohtaja Silja Keränen ja Kainuun ELY-keskuksen ylijohtaja Jaana Korhonen.

1) Yliopistokeskusten asema ja koulutustehtävä

Yliopistokeskusten johtajat ja yliopistokeskusmaakuntien maakuntajohtajat ovat pitäneet yhteisen neuvonpidon 3.5.2021 yliopistokeskusten tilanteesta ja kehittämismahdollisuuksista. Erityisesti tarkasteltiin yliopistokeskusten rahoituksellista asemaa ja mahdollisuuksia vahvistaa niiden koulutuksellista roolia käynnissä olevassa koulutuksen murroksessa. Neuvottelun pohjalta Porin yliopistokeskuksen johtaja Tarmo Lippingin johdolla valmistellaan ehdotus yhteisestä kannanotosta ja toimenpiteistä asiassa. Seuraava kokoontuminen pidetään kesäkuun alussa.

2) Kainuun lentoliikenteen jatkuvuuden turvaaminen

Kainuun yhteistyö uuden lento-operaattorin DAT:n kanssa on alkanut nopeasti. 5.5.2021 klo 14 – 16 järjestettiin ensimmäinen laaja yhteistyötapaaminen ja siinä oli mahdollisuus kuulla DAT:n johtoa ja arvioida heidän suunnitelmiaan. Sen perusteella on olemassa yhteisymmärrys siitä, että yhteinen tavoite on päästä ensi vuoden alusta alkaen takaisin markkinaehtoiseen liikenteeseen, mikä on Traficominkin ostoliikenteen tarkoitus ja tavoite.

DAT:n markkinointijohtaja Martin Ziegler sekä mm. Kainuun Yrittäjien Anu Tervonen ja Kajaanin kaupungin Milja Korhonen sekä Arctic Lakeland Kainuun matkailukoordinaattori Hanna Linjala ovat aloittaneet markkinointiyhteistyön valmistelun. DAT on ollut erityisen kiinnostunut tavata matkailukeskusten ja -alueiden yhteyshenkilöitä, joiden kanssa voi jatkaa matkailun yhteistyökeskusteluja.

DAT on lisäksi tehnyt Kajaanille ehdotuksen alueen osallistumisesta rahallisesti lentoliikenteen markkinointiin lokakuun loppuun kestävään kampanjointiin. Asiasta on käyty kuntajohdon välillä keskustelu kuntajohtajakokouksessa 7.5.2021. Myös Kainuun liiton osallistumista markkinointikampanjaan esitettiin.

3) EU-ohjelmärahoituksen ajankohtaista

Tulevan rakennerahasto-ohjelman (ml. JTF) rahoituksen maakunnit-
taista jakopäätöstä on valmisteltu eri vaiheissaan jo pitkään. EU:n
säädösten ja Suomen ohjelmavalmistelu puolesta mahdollisuus ra-
hoituspäätökselle on olemassa. Poliittiselle päätöksenteolle halu-
taan antaa työrauha. Kuitenkin Itä- ja Pohjois-Suomen maakuntien
eri yhteyksissä antamissa lausunnoissa on muistutettu harvaan
asuttujen alueiden erityisasemasta ja siihen liittyvistä poliittisista lin-
jauksista. (ks. esityslistan Kainuun liiton lausunnot -asian kohdat 2 ja
3)

Nykyisen rakennerahastokauden jatkoksi, osana EU:n elpymispa-
kettia, on jäsenmaille annettu koronaelpymistä tukemaan myös lisää
rakennerahastovaroja (ReactEU). Tämän rahoituksen jakopäätös on
tullut huhtikuun lopussa työ- ja elinkeinoministeriöltä (ks. esityslistan
Tiedoksi merkittävät asiat kohta 1). Kyseisen rahan jaossa on näin
ollen sovellettu sekä koronavaikutuskriteereitä että koheesiopoliti-
ikan kriteereitä. Itä- ja Pohjois-Suomen maakunnat ovat panneet
huolestuneina merkille työ- ja elinkeinoministeriön React-EU
-rahoituksen alueellisen kohdentamisen. Itä- ja Pohjois-Suomen
maakuntien osuus React-EU-rahoituksesta jäi 29.4.2021 tehdyssä
päätöksessä 11,95 milj. euroa pienemmäksi kuin TEM:n kirjeessä
21.12.2020 oli ilmoitettu. Ero selittyy em. rahoituskriteerien
keskinäisestä painotuksesta jakolaskelmissa.

4) Tiedoksi liikenneasioita

Valtioneuvosto päätti 15.4.2021 valtakunnallisesta
liikennejärjestelmäsuunnitelmasta vuosille 2021–2032. Valtakunnal-
linen liikennejärjestelmäsuunnitelma on parhaillaan eduskuntakäsit-
telyssä. Käsittelyn etenemistä voi seurata:
https://www.eduskunta.fi/FI/vaski/KasittelytiedotValtiopaivaasia/Sivut/VNS_2+2021.aspx
Samasta linkistä löytyvät myös kaikki käsittelyyn liittyvät asiakirjat si-
tä mukaa kuin niitä valmistuu.

Sidosryhmätilaisuus suunnitelman toimeenpanosta järjestetään we-
binaarina (Teams) 20.5.2021.

VLJS-hankeikkunassa on julkaistu esittelykuva-aineisto valtakunnal-
lisesta liikennejärjestelmäsuunnitelmasta:
https://api.hankeikkuna.fi/asiakirjat/f0ca36bc-e740-4ac4-accd-c244746849d5/9e0a95e2-c6ce-4f07-a92a-1238618c4776/MUISTIO_20210510121838.PDF

Itä-Suomen liikennejärjestelmäkannanottoa on esitelty asiaan kuulu-
ville tahoille seuraavasti: Ministeri Harakalle 26.4.2021, Väylä-viras-
tolle 29.4.2021 ja Traficomille 7.5.2021. Vastaava esittely tapahtuu
liikenne- ja viestintäministeriölle 3.6. tai 4.6.2021. Traficomin valmis-
telema ja ylläpitämä **Liikenneverkon strateginen tilannekuva** -ra-
portti tulee olemaan keskeisessä roolissa, kun tulevana vuosina prio-
risoidaan valtakunnallisesti toteutettavia liikenneinfrahankkeita.

5) Eduskunnan ajankohtaiset asiat

Eduskunnassa viikolla 19 - 26 käsiteltäviä asioita:

https://www.eduskunta.fi/FI/taysistunto/Sivut/Tulevat_taysistunnot.aspx

Kansanedustajien ajankohtaiskatsaukset näistä tai muista Kainuulle merkittävistä asioista.

6) Muut mahdolliset asiat

Lisätietoja asiasta antaa maakuntajohtaja Pentti Malinen, puh. 044 797 0197 tai sähköpostitse osoitteella etunimi.sukunimi@kainuunliitto.fi.

Maakuntajohtajan ehdotus:

Maakuntahallitus merkitsee tiedoksi saamansa informaation ja käy asiakohtiin liittyvää evästyskeskustelua.

Maakuntahallitus:

Käydyn keskustelun jälkeen maakuntahallitus hyväksyi maakuntajohtajan ehdotuksen.

Kainuun tienpidon ja liikenteen katsaus

MH § 107

Liikennejohtaja Timo Mäkikyrö Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskuksesta esittelee Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskuksen katsauksen Pohjois-Pohjanmaan ja Kainuun tienpitoon ja liikenteeseen. Katsauksen jälkeen on tilaisuus keskustella Kainuun liikenteen ja liikenneinfran kehittämisen kokonaisuudesta.

Tämän asian käsittelyn aikana kokoukseen osallistuvat kutsuttuina asiantuntijoina kansanedustajat Merja Kyllönen ja Tuomas Kettunen sekä Vihreiden puoluevaltuuston puheenjohtaja Silja Keränen ja Kainuun ELY-keskuksen ylijohtaja Jaana Korhonen.

Erillisliitteenä on Pohjois-Pohjanmaan ja Kainuun tienpidon ja liikenteen katsaus 2021.

Erillisliite nro: 1

Lisätietoja asiasta antaa maakuntajohtaja Pentti Malinen, puh. 044 797 0197 tai sähköpostitse osoitteella etunimi.sukunimi@kainuunliitto.fi.

Maakuntajohtajan ehdotus:

Maakuntahallitus merkitsee informaation ja käydyn keskustelun tiedoksi.

Maakuntahallitus:

Liikennejohtaja Timo Mäkikyrö Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskuksesta esitteli katsauksen.

Merkittiin, että tämän asian aikana kokoukseen osallistuivat myös Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskuksesta Liikennejärjestelmä yksikön päällikkö Heino Heikkinen ja Tiedonpidon suunnittelu yksikön päällikkö Risto Leppänen.

Käydyn keskustelun jälkeen maakuntahallitus hyväksyi maakuntajohtajan ehdotuksen.

Tämän asian käsittelyn jälkeen pidettiin tauko klo 11.14 - 11.20.

Kainuu-ohjelman rakenne, sisältöteemat ja Kainuun maakuntasuunnitelma 2040

48/00.01.05.00/2020

MH § 108

Kainuu-ohjelma jakaantuu kahteen osaan Kainuu 2040 maakuntasuunnitelmaan sekä maakuntaohjelmaan vuosiksi 2022 – 2025. Kainuu-ohjelman lähtökohtana on Kainuun tilannekuva, josta nousevat Kainuu-ohjelmassa tunnistetut maakunnan kehittämistarpeet ja joka on perusta maakuntasuunnitelman tulevaisuuskuville ja pitkän ajan kehittämistavoitteille.

Maakuntasuunnitelmassa oleva Kainuu 2040 skenaario on alueen tavoitteellinen tulevaisuuskuva, johon on asetettu maakunnan kehittämisen tavoitteita vuodelle 2040 liittyen skenaarion teemoihin: hyvinvointi ja elinvoima, elinkeinot ja osaaminen, vihreä ja oikeudenmukainen siirtymä (sis. ilmasto- ja ympäristötavoitteet), saavutettavuus ja tavoiteltava aluerakenne. Näihin teemoihin asetetaan numeerisia helposti seurattavissa olevia mittareita, joiden avulla tavoiteltavan skenaarion ja määrällisten tavoitteiden toteutumista seurataan ja huomioidaan seurannan tulokset toimenpiteiden suuntaamisessa ja resurssien kohdentamisessa.

Kainuun liiton virasto on laatinut luonnokset Kainuu-ohjelman rakenteeksi, ohjelmaan sisällytettäväksi teemoiksi sekä Kainuu 2040 maakuntasuunnitelmaksi.

Erillisliitteenä on luonnos Kainuu-ohjelman rakenteeksi, sisältöteemoiksi sekä Kainuu 2040 maakuntasuunnitelmaksi.

Erillisliite nro: 2

Aluekehitysjohtaja Jouni Ponnikas esittelee liiteaineiston.

Lisätietoja asiasta antaa aluekehitysjohtaja Jouni Ponnikas, puh. 040 574 0804 tai sähköpostitse osoitteella etunimi.sukunimi@kainuunliitto.fi

Maakuntajohtajan ehdotus:

Maakuntahallitus merkitsee tiedoksi saamansa informaation, käy evästyskeskustelun, jossa linjaa Kainuu-ohjelman rakenteen, sisältöteemojen ja Kainuu 2040 maakuntasuunnitelman valmistelua.

Maakuntahallitus:

Käydyn keskustelun jälkeen maakuntahallitus hyväksyi maakuntajohtajan ehdotuksen.

Kainuun liiton hallintosäännön 13 luvun 112 §:n mukaan jos sekä puheenjohtaja että varapuheenjohtaja ovat poissa tai esteellisiä jossakin asiassa, valitaan kokousta tai asian käsittelyä varten tilapäinen puheenjohtaja.

Merkittiin, että tämän asian käsittelyn aikana valittiin kokoukselle tilapäinen puheenjohtaja puheenjohtaja Timo Korhosen poissaolon ajaksi. Timo Korhonen ehdotti tilapäiseksi puheenjohtajaksi maakuntahallituksen jäsen Harri Peltolaa. Maakuntahallitus hyväksyi puheenjohtaja Timo Korhosen ehdotuksen ja Harri Peltola valittiin tilapäiseksi puheenjohtajaksi.

Merkittiin lisäksi, että maakuntahallituksen varapuheenjohtajat Eila Aavakare ja Tarja Tolonen eivät olleet kokouksessa tämän asian käsittelyvaiheessa.

Investointistrategian valmistelu Kainuu-ohjelmaan

MH § 109

Kainuun tilannekuvassa yhtenä keskeisenä haasteena on viime vuosina ollut investointien toteutumisen varmistaminen. Tulevan maakuntasuunnitelman tavoitteiden toteuttamiselle uusilla investoinneilla on ratkaiseva rooli. Kainuun liiton toimintasuunnitelman kohdassa "Kainuun liiton toimintaympäristö" on arvioitu Kainuun investointipotentiaalia sekä investointien riskirahoituksen saatavuutta. Seuraavassa esitetään lähtökohdat investointistrategian valmisteluun osaksi Kainuu-ohjelmaa.

Maakuntajohtaja esittelee asiaa ja asiaa on lisäksi taustoitettu maakuntajohtajan blogissa 3.5.2021: <https://kainuunliitto.fi/blogi/kainuun-elinvoimapolitiikka-investoinnit-keskioon/>

Investointikysymykset Kainuun liiton toiminnassa

Kainuun liiton osalta investointeihin vaikuttaminen on keskittynyt julkisiin investointeihin ja tapahtunut edunajamisen keinoin. Keskeisimpiä investointeja ovat tällöin olleet liikenneinfrahankkeet. Lisäksi Kainuun liitto on toiminut osakkaana KaiCell Fibers Oy:ssä, jonka tavoitteena on saada investori(t) toteuttamaan **biojalostamohanke** Paltamoon. Biojalostamo on suurin lähivuosien tiedossa oleva investointikohde; noin 900 miljoonan euron suuruusluokkaa.

Kainuun liitto on seurannut Kainuuseen kohdistuvien investointien (julkisia) suunnitelmia. Tällä hetkellä tulevien viiden vuoden ajalle **investointipotentiaali** on yli 2,2 miljardia euroa. Lisätietoja: <https://kainuunliitto.fi/tietopalvelut/tilastot/aluetalous-ja-yritykset/>

Kainuun liiton johdolla valmisteltiin syksyllä 2020 **Kainuun selviytymissuunnitelma**. Sen pohjalta Kainuun liitto teki myös ehdotuksensa Suomen kestävä kasvun ohjelmaan (EU:n RRF-rahoitus) painottaen vihreää ja digitaalista siirtymää koskevien investointien varmistamista. Lisäksi Kainuun liitto on yhdessä muiden Itä- ja Pohjois-Suomen maakuntien kanssa ajanut tuotannollisten investointien toteuttamista em. ohjelman toteutuksessa: <https://kainuunliitto.fi/elvytys-laittaisi-liikkeelle-seitsemän-miljardin-investoinnit-koko-suomen-kayttoon/>

Investointien rahoitukseen, rahoitusinstrumentteihin ja investointien houkutteluun Kainuuseen liittyy lukuisia avoinna olevia kysymyksiä. Selviytymissuunnitelmaan kirjattiin siksi ehdotus Kainuun investointistrategian valmistelemiseksi. Tähän asti investointien houkuttelu on tapahtunut ilman laajempaa yhteistyötä tai koordinoitua. Yhteistyö voisi tapahtua hanke- ja markkinointiyhteistyönä (mainetyö).

Investointien hakeminen Kainuuseen

Ulkomaisten suorien investointien (FDI=foreign direct investments) houkuttelemiseksi Kainuun Etu on toteuttanut 2010-luvulla useamman kehittämishankkeen. Viimeisin hanke päättyi vuoden 2020 lopulla eikä FDI-toiminta ole enää jatkunut Kainuussa. Hankkeessa Kainuun kuntien käyttöön on luotu investointiportaali www.investinkainuu.com, jonka päivitys oli hankesuunnitelman mukaan tarkoitus hoitaa jatkossa kuntien toimesta. Se on nyt tilapäisesti siirretty sisältöineen Kainuun liiton hallintaan. FDI-toiminta ja em. portaalin vastuun järjestäminen jatkossa on siten avoinna oleva kysymys.

Suurten yksityisten investointien varmistaminen tapahtuu luonnollisesti yritysten omin toimenpitein (vrt. Terrafame, Transtech). Tarpeen mukaan Kainuun liitto, kunnat ja muut edunvalvontaorganisaatiot ovat kannanotoilla ja selvityksillään pyrkineet tukemaan näitä hankkeita niiden aluetaloudellisten vaikutusten perusteella. Esimerkkinä näistä Suomen akkuklusterin kehittäminen, joka vaikuttaa useiden maakuntien talouteen.

Datapalvelinkeskusinvestointien saaminen on ollut tavoitteena em. Kainuun Edun FDI-hankkeissa erityisesti 2010-luvun alkupuolella. Parhaillaan toimijoiden sijoittumiseen ja uusien asiakkuuksien saamiseen maakuntaan ja maakunnan yrityksille pyritään Kajaanin kaupungin, CSC:n ja liiton rahoittamalla yhteistyöhankkeella. Datapalvelinkeskuspaikkana Kajaanin kilpailukyky on huomattavasti vahvistunut CSC:n saatua EU:n tarjouskilpailun kautta yhden kolmesta EuroHPC -supertietokoneesta Kajaaniin. Investoinnin arvo on yhteensä 207 miljoonaa euroa. Datakeskusten toimintojen kannalta erinomaista dataekosysteemiä ollaan laajentamassa toimijoiden datakäsittelyn osaamisen avulla laajemmaksi ja vetovoimaiseksi datakeskusekosysteemiksi.

Kajaanin kaupunki, Kainuun liitto sekä Kainuun Puhelinosuuskunta (KPO) -konsernista Kisanet Oy ja Herman IT Oy osallistuvat CSC:n kautta tukemaan Cinia Oy:n suunnitelmia toteuttaa yhdessä venäläisten ja japanilaisten kumppanien kanssa Arctic Connect -hankkeella Koillisväylän datakaapelin Norjan Kirkkoniemestä Japaniin. Suunnitelmien mukaan yksi tämän Euroopan ja Aasian yhdistävän tietoliikenneväylän, Suomen halki menevistä, reiteistä tulisi kulkemaan Kajaanin kautta. Hankkeista lisätietoa: <https://en.arcticconnect.no/> ja <https://www.cinia.fi/uutiset/koillisvaylan-datakaapelista-virtaa-pohjois-suomen-maakuntien-elinkeinoihin>

Tuulivoimainvestoinnit ovat Suomessa vahvasti kasvussa. Kainuun voimassa olevassa maakuntakaavassa on varauduttu noin 160 tuulivoimayksikön rakentamiseen ja parhaillaan valmistellaan huomattavaa laajennusta tuulivoimalle varattaviin alueisiin. Kainuus-

sa on valmiina noin 40 tuulivoimalaa (investoinnit yhteensä noin 214 milj euroa). Luvitus- tai rakentamisvaiheessa on noin 10 voimalaa. Vuoteen 2030 mennessä tuulivoimaloihin investoinnit voivat kasvaa alustavan arvion mukaan 900-1 350 milj. euroon. Tuulivoimapotentialin realisoituminen vaatii lisäksi Kainuun kautta kulkevien sähkön kantaverkkojen vahvistamista ja lisärakentamista.

Kainuulaisten pienten ja keskisuurien **yri­tysten investointeja** on toteutettu yritysten tulorahoituksella sekä julkisten EU:n osarahoitteisten ja kansallisten investointitukien avulla (Finnvera). Erityisesti on huomioitava ELY-keskusten Kainuuseen kohdistuva rakennerahastorahoitus (EAKR) suoriin yritystukiin ja vastaava kansallinen rahoitus erilaisiin yrityspalveluihin. Suorat yritystuet vievät edelleen merkittävimmän osan Kainuun rakennerahastovaroista.

Yksityisten yritysten investoinneista ei yleensä ole ennakko­on julkisia tietoa lukuunottamatta hankkeita, jotka tarvitsevat ympäristöluvitusta. Esimerkkinä viimeisimmistä investoinneista ovat Kuhmo Oy:n sahan ylläpito- ja kehittämisinvestoinnit kuluvana vuonna; Kuhmo Oy on investoinut keskimäärin yli 3 % liikevaihdosta. Kuhmossa myös puun jatkojalostus on kehittynyt viime vuosina uusien yritys­investointien ansiosta (CrossLam ja Elelementti-Sampo). Esimerkkinä julkisuudessa esillä olleesta yksityisestä investointihankkeesta on Otanmäki Mine Oy:n ilmeniitin talteenottoa koskeva yrityshanke, jolle Kainuun liitto on myöntänyt tulevaisuusrahastosta lyhytaikaista lainaa. Matkailualalla on luonnollisesti suunnitteilla lukuisia yksityisiä investointeja, joista ei ole julkista tietoa.

Julkiset investoinnit Kainuuseen

Julkisten investointien tarpeet Kainuussa kohdistuvat erityisesti sää­vutettavuusinfraan. Suurimmat investointikohteet ovat rataverkon välityskyvyn ja nopeuden parantamisessa (erityisesti Savon rata), Oulu-Kajaani yhteysvälin kehittämisessä sekä alemman tieverkon kunnon parantamisessa elinkeinoelämän kuljetukset huomioiden.

Yritysrahoitusinstrumenttien tarve

Yritysinvestointien **rahoitusinstrumenttien** osalta on alueilla tapahtunut kehitystä mm. osa alueista on perustanut alueellisia riskirahastoja (esim. Business Oulu, Pohjois-Savo, Pohjois-Karjala). Kainuu on pääomaköyhää aluetta, jossa ei ole ollut aluelähtöistä pääomasi­joitustoimintaa. Kainuun liitto rahoitti Kainuun Edun toteuttaman **Kainuun maakunnallinen kasvurahasto**, markkinapuuteanalyysi-hankkeen. Hankkeen raportti valmistui 10.5.2018 ja sen tulosten perusteella Kainuun yritys­kentässä olisi investointitarpeita, joita var­ten alueellinen rahasto olisi tarkoituksenmukaista perustaa. Ehdotuksena oli pienen, 3 - 4 miljoonan euron rahasto. Tehdyn selvityksen pohjalta ei ole käynnistynyt toimenpiteitä alueellisen rahaston perustamiseksi.

Euroopan unionin rakennerahastovarojen käyttö investointi- instrumenttien perustamiseen on ollut mahdollista jo aiemmalla ohjelmakaudella 2007-2013. Käyttöön on otettu suuralueittaiset pääomasi- joitusrahastot EAKR-ohjelmista, Itä-Suomessa 5 M€ Finnveran tytäryhtiön, Avera hallinnoimaan rahastoon kohdennettuna nuoriin innovatiivisiin yrityksiin. Nyt päättyvällä ohjelmakaudella tätä mahdollisuutta ei ole rakennerahasto-ohjelmassa käytetty. Tulevan ohjelmakauden osalta sen sijaan ohjelmaluonnoksissa on kirjattu tavoite varata **InvestEU-ohjelman** mukaista rahoitusta käytettäväksi mahdollisten investointien rahoitusvälineenä. Konkreettisia suunnitelmia po- rahoituksen osalta ei ole vielä tiedossa.

Lapin liiton vetovastuulla on toiminnassa Pohjoisten harvaan asuttujen alueiden (NSPA= Northern Sparsely Populated Areas) yhteinen selvityshanke. Kainuun liitto on osallistunut po. **Arctic Investment Platform (AIP)** selvityshankkeeseen. Selvitys on kansainvälinen ja hakee mahdollisuuksia perustaa EU:n investointipankkiin ja muihin instrumentteihin suoraan kytkeytyvät rahastojen rahaston. AIP:n alla toimivat rahastot voisivat olla alueellisia ja/tai toimialoittaisia pohjoisten alueiden erityistarpeisiin kohdennettuja. Hankkeesta on lisätieto- ja verkko-osoitteessa: www.arcticinvestmentplatform.eu/

Kainuun liitto on osatoteuttajana Karelia CBC-ohjelmasta rahoitetussa **Cinnamon-hankkeessa**. Hankkeessa on tarkasteltu investointi- mahdollisuuksia Karelia-ohjelma-alueen ml. Kainuun ja Karjalan ta- savallan alueella. Kainuun kannalta kiinnostavaa tietoa tässä on Karjalan tasavaltaa ja Kostamuksen aluetta koskevista erityisrahoi- tusmahdollisuuksista.

Investointien houkuttelu on nykyisessä Kainuun maakuntaohjelmas- sa sisällytetty Kainuun maakuntakuvan vahvistamiseen, jossa kes- keisenä aluemarkkinoinnin kohteina on osaavan työvoiman rekry- toinnin tukeminen. Tähän kokonaisuuteen kuuluvana erillishankkee- na voidaan mainita **Investoi Paltamoon -hanke**, joka on käynnisty- misvaiheessa. Hankkeen keskeisenä tavoitteena on varmistaa tule- van KaiCell Fibers Oy:n rakentamis- ja toimintavaiheen työvoiman ja alihankkijoiden varmistaminen. Lisätietoa:

<https://www.paltamo.fi/ajankohtaista/uutiset/paltamon-kunta-hakee-investoi-paltamoon-hankkeelle-projektipaallikka-ajalle-3.5.2021-31.12.2022>

Edellä olevan kuvauksen mukaisesti Kainuun maakuntaohjelman to- teuttamisen näkökulmasta investointien varmistamiseen ja houkutte- luun liittyviin toimenpiteisiin on tarvetta laatia kattavampi yhteinen suunnitelma. Suunnitelma tai osa siitä tulisi osaksi tulevaa Kai- nuu-ohjelmaa ja mahdollista siihen liittyvää sopimusta.

Lisätietoja asiasta antaa maakuntajohtaja Pentti Malinen, puh. 044 797 0197 tai sähköpostitse osoitteella etunimi.sukunimi@kainuunliitto.fi.

Maakuntahallitus

§ 109

17.05.2021

Maakuntajohtajan ehdotus:

Maakuntahallitus merkitsee tiedoksi saamansa informaation ja käyevästyskeskustelun investointikysymysten valmistelusta osaksi Kainuu-ohjelmaa.

Maakuntahallitus:

Maakuntajohtaja Pentti Malinen esitteli asiaa.

Käydyn keskustelun jälkeen maakuntahallitus hyväksyi maakuntajohtajan ehdotuksen.

Pöytäkirjat ja viranhaltijapäätökset

104/02.08.00/2021, 121/02.08.00/2021, 92/00.01.05.07/2018, 129/01.00.01.01/2021

MH § 110

Kainuun liitossa on valmistunut seuraavat:

Kokouspöytäkirjat:

- Maakunnallinen nuorisovaltuusto 16.02.2021

Viranhaltijapäätökset:

Ajalla 28.4. - 10.5.2021

Maakuntajohtaja Pentti Malinen:

- Lomarahan vaihtaminen vapaaksi (henkilöstöpäätös § 3)

Hallintojohtaja Paula Halonen:

- Valokuvien hankinta Kainuu-brändiin (hankintapäätös § 2)
- Uusien maakuntavaltuutettujen ja maakuntahallitusten koulutuksen hankinta (hankintapäätös § 3)

Suunnittelujohtaja Sanna Schroderus:

- KO4159 Northern Axis - Barents Link hankkeen webinaarien tulkkauk- ja käännöspalvelu (hankintapäätös § 3)

Ao. päätökset on julkaistu Kainuun liiton verkkosivuilla kohdassa:

[Viranhaltijapäätökset](#)

Lisätietoja asiasta antaa hallintojohtaja Paula Halonen, puh. 044 410 0728 tai sähköpostitse osoitteella etunimi.sukunimi@kainuunliitto.fi

Maakuntajohtajan ehdotus:

Maakuntahallitus päättää, ettei pöytäkirjoihin merkittyjä päätöksiä ja viranhaltijapäätöksiä oteta maakuntahallituksen käsiteltäväksi.

Maakuntahallitus:

Maakuntahallitus hyväksyi maakuntajohtajan ehdotuksen.

Kainuun liiton lausunnot ajalla 28.4. - 10.5.2021

226/11.00.00/2020, 90/00.01.05.06/2021, 122/03.01.00/2021, 140/03.00.00/2020

MH § 111

1) Maakuntajohtaja Pentti Malinen ja suunnittelujohtaja Sanna Schroderus ovat 3.5.2021 antaneet Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskukselle seuraavan sisältöisen lausunnon:

"LAUSUNTO EHDOTUKSESTA OULUJOEN-IIJOEN VESIENHOITO-ALUEEN VESIENHOITOSUUNNITELMAKSI 2022–2027

Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskus on pyytänyt mm. Kainuun liitolta lausuntoa ehdotuksesta Oulujoen-lijoen vesienhoitoalueen vesienhoitosuunnitelmaksi vuosille 2022–2027.

Vesienhoidon suunnittelu perustuu EU:n direktiiviin vesipolitiikan puitteista (vesipolitiikan puitedirektiivi, vesipuitedirektiivi v. 2000). Kansallinen lainsäädäntö ohjaa vesienhoidon järjestämistä ja vesienhoitosuunnitelman laatimista. Siihen kuuluu laki vesien- ja merenhoidon järjestämisestä (1299/2004), valtioneuvoston asetus vesienhoitoalueista (1303/2004) sekä valtioneuvoston asetus vesienhoidon järjestämisestä (1040/2006). Vesienhoidon yleisenä tavoitteena on suojella, parantaa ja ennallistaa pinta- ja pohjavesiä niin, ettei niiden tila heikkene ja että tila on vähintään hyvä. Vesienhoidon suunnittelu tapahtuu vesienhoitoalueilla, jotka on määritelty vesistöaluejakoon perustuen valtioneuvoston asetuksella vesienhoitoalueista (1303/2004). Vesienhoidon suunnittelua ohjaa myös laki viranomaisten suunnitelmien ja ohjelmien ympäristövaikutusten arvioinnista (200/2005, SOVA-laki).

Vesienhoitoalueille laaditaan vesienhoitosuunnitelmat, joissa esitetään vesien nykytila, vesienhoidon yleislinjaukset sekä määritellään tavoitteet ja toimenpiteet vesienhoitoalueella tehtävälle vesienhoitotyölle. Suunnitelma laaditaan kuudeksi vuodeksi kerrallaan. Vesienhoitosuunnitelmat vuoteen 2015 on hyväksytty valtioneuvostossa 2009 ja vesienhoitosuunnitelmat vuosille 2016–2021 hyväksyttiin valtioneuvostossa 2015. Vesienhoitosuunnitelma on alustavasti tarkistettu koskemaan vuosia 2022–2027 ja siihen sisältyy SOVA-lain (2005/200) mukainen ympäristöselostus.

Vesienhoitosuunnitelmat ja niiden toimenpideohjelmat edistävät vesien suojelua monella tavalla. Suunnittelun kuluessa on tuotettu uutta tietoa ja toimittu siten, että eri toimijat pyrkivät yhteisymmärrykseen vesiensuojelun edistämisen keinoista. Suunnittelun vaikuttavuus syntyy muun muassa seuraavin tavoin:

- Tietämys vesien tilasta ja tilaan vaikuttavista tekijöistä paranee.
- Vesienhoidon tavoitteet sekä niiden saavuttamiseksi määritellyt toimenpiteet ohjaavat eri toimijoiden työtä kohti vesien hyvää tilaa.
- Vesienhoidon suunnittelun tulokset otetaan lupavalmistelussa huomioon ja ne vaikuttavat lupapäätösten kautta käytännön toimien toteutukseen.
- Vesienhoidon suunnittelu ohjaa vesiin liittyviä toimia sekä päätöksente-

koa maankäytön suunnittelusta.

- Vesienhoidon suunnittelua voidaan hyödyntää EU:n ja kansallisen rahoituksen, mm. maatalouden ympäristökorvauksen, maaseuturahaston hankkeiden ja aluekehitysrahoituksen ohjaamisessa.

Ympäristönsuojelulakiin ja vesilakiin perustuvilla luvilla on tärkeä merkitys vesienhoitotoimenpiteiden toteutuksessa ja vesienhoidon ympäristötavoitteiden saavuttamisessa. Lupaa edellyttävää yksittäistä hanketta koskevat velvoittavat toimet määritellään lupamenettelyissä, jotka perustuvat aineelliseen lainsäädäntöön, kuten vesilakiin (587/2011), ympäristönsuojelulakiin (527/2014), maankäyttö- ja rakennuslakiin (132/1999) sekä luonnonsuojelulakiin (1096/1996).

Vesienhoidon ja merenhoidon järjestämisestä annetun lain (1299/2004) luvussa 4 säädetään ympäristötavoitteista, jotka tulee 28 §:ään perustuen ottaa huomioon eri lakien mukaisessa päätöksenteossa. Vesilaissa ja ympäristönsuojelulaissa edellytetään, että valtioneuvoston hyväksymä vesienhoitosuunnitelma on otettava lupaharkinnassa huomioon (VL 3:6, YSL 51 §). EU-tuomioistuimien on linjannut Weser-tuomiossa (C-461/13), että vesienhoidon ympäristötavoitteet ovat oikeudellisesti sitovia, kun ne Suomessa vesienhoitolain säätämisen aikaan hahmotettiin pikemmin vesienhoidon suunnittelua ohjaaviksi tavoitteiksi.

Ehdotus vesienhoitosuunnitelmaksi

Ehdotus Oulujoen-lijoen vesienhoitoalueen vesienhoitosuunnitelmaksi vuosille 2022–2027 on laaja ja perusteellinen kokonaisuus kaikkine tausta-aineistoineen, joiden pohjalta toimenpiteet on muotoiltu.

Kainuun liiton ja kuntien osalta kolmannen vesienhoitokauden toimenpiteiden ohjauskeinot keskittyvät valvontaan, neuvontaan, kaavoitukseen, alueelliseen yhteistyöhön sekä selvityksien ja suunnitelmien tekemiseen. Pääosa toimenpiteistä kuuluu maakunnan liiton ja kuntien nykyisiin tehtäviin ja niiden kehittämiseen. Kainuun liitto toteaa, että ehdotettujen toimenpiteiden ja ohjauskeinojen rahoituksen suunnittelussa on välttämättä huomioida kuntien niukkenevat resurssit.

Vesienhoitosuunnitelmaehdotuksen ympäristöselostuksessa todetaan, että on tärkeää kehittää yhteiskunnan tukimuotoja kuten tukijärjestelmiä ja muita ohjauskeinoja niin, että suunnitelman toimenpiteiden kustannukset eivät muodostu yksittäiselle maataloustuottajalle kohtuuttomiksi. Myös metsätalouden toimenpiteiden rahoitustarpeet on tuotu esille. Kainuun liitto pitää hyvänä, että vesienhoitosuunnitelmassa on tuotu esille elinkeinonharjoittajien kustannusten kohtuullisuus, ja korostaa, että myös muiden elinkeinojen toimintaedellytyksiin vesienhoitoalueella tulee kiinnittää huomiota.

Vesienhoitosuunnitelmassa laaditaan vesien nykytilan arviointi, jossa vesimuodostumat jaetaan viiteen tilaluokkaan: erinomainen, hyvä, tyydyttävä, välttävä ja huono. Vesimuodostumien tilaluokitus otetaan hankkeiden kuten teollisuuslaitosten ja kaivosten lupavalmistelussa huomioon. Mikäli lupaharkinnassa arvioidaan, että hanke heikentää vesimuodostuman tilaluokitusta, se voi aiheuttaa kielteisen lupapäätöksen. Tilanne on ongelmallinen erityisesti silloin, kun tilaluokka määräytyy raja-arvolla tai niukasti sen yläpuolella olevien laatutekijöiden perusteella. Hankkeen arvioitu absoluuttinen vaikutus vesiin ei välttämättä ole merkittävä, mutta

tilaluokituksen raja-arvon ylittyminen voi vaikuttaa siitä huolimatta lupapäätökseen ja sitä kautta hankkeen toteutumiseen. Kainuun liitto pitää tärkeänä, että vesien nykytilan arvioinnissa otetaan huomioon luokituksen vaikutukset elinkeinohankkeisiin, joilla on toteutuessaan mittava vaikutus alueen kehitykseen ja sen aluetalouteen."

2) Maakuntajohtaja Pentti Malinen, aluekehitysjohtaja Jouni Ponnikas ja aluekehityspäällikkö Paula Karppinen ovat 28.4.2021 antaneet työ- ja elinkeinoministeriölle seuraavan sisältöisen lausunnon:

"LAUSUNTO LUONNOKSESTA VALTIONEUVOSTON ASETUKSIKSI (3 ASETUSTA) / ALUEIDEN KEHITTÄMINEN JA EU:N ALUE- JA RAKENNEPOLITIIKKA 2021 - 2027

Kainuun liitto toteaa lausuntonaan seuraavaa:

Kainuun liitto kiittää mahdollisuudesta antaa lausunto ja kiittää työ- ja elinkeinoministeriötä tiiviistä valmisteluyhteistyöstä ja osallistavista sisältokeskusteluista alueiden ja muiden toimijoiden kanssa valmistelun aikana.

Seuraavaksi kommentit asetuskohtaisesti.

Toimeenpanoasetus

Lakikokonaisuutta on onnistuneesti selkeytetty. Oikeudenmukaisen siirtymän rahaston sekä Interreg-ohjelmien ja Interreg-ulkorajaohjelmien säädösten kokoaminen EU:n alue- ja rakennepoliitiikan rahastojen kanssa samaan lainsäädäntöön on hyvä ratkaisu ja selkeyttää osaltaan aluekehittämisen kokonaisuutta.

Luku 1

10 § Valtakunnallisia teemoja varten asetettujen strategista ohjaamista ja toteutumisen seuraamista varten perustettavista johtoryhmistä ja niiden kokoonpanosta päättää asetuksen mukaan kunkin teeman vastuuministeriö.

Kainuun liitto katsoo, että ao. pykälässä tulee mainita maakuntien vahvemman edustuksen mukaan ottaminen. Välittävän toimielimen edustajan lisäksi kunkin teeman johtoryhmään tulee nimetä mukaan edustajat maakuntaliitoista vähintäänkin suuralueittain. Aluelähtöisyys ja alueiden tarpeiden tulisi painottua aiempaa vahvemmin valtakunnallisten teemojen toteutuksessa. Valtakunnallisen ja alueellisen toiminnan toisiaan täydentävyyden ja tukemisen varmistamiseksi välittävältä toimielimeltä tulee vaatia aktiivista viestintää ja vuorovaikutusta ministeriöiden ja maakuntien välillä.

Luku 2

11 § Maakunnan yhteistyöryhmän toimikausi ja kokoonpano -pykälässä Kainuun liitto pitää onnistuneena, seuraavaa mainintaa: Maakunnan yhteistyöryhmässä ovat edustettuina: ... 2) ohjelmia rahoittavat valtion vi-

ranomaiset ja muut yhteistyöryhmän tehtävien kannalta merkittävät valtionhallintoon kuuluvat organisaatiot; ...

12 § Maakunnan yhteistyöryhmän sihteeristö ja tehtävät -pykälässä Kainuun liitto pitää onnistuneena, seuraavaa mainintaa: ... Sihteeristön tehtävänä on seurata ja sovittaa yhteen valmisteluvaiheessa maakunnan alueella rahoitettaviksi ehdotettuja hankkeita, joita voidaan rahoittaa kansallisten ohjelmien sekä Euroopan unionin alue- ja rakennepolitiikan rahastojen, maaseuturahaston ja meri- ja kalatalousrahaston varoista, ja raportoida niistä yhteistyöryhmälle.

Maakunnan yhteistyöryhmälle ja sen sihteeristöllä tulee säilyttää ja turvata merkittävä rooli kumppanuuselimenä sekä EU- ja kansallisen aluekehitysrahoituksen yhteensovittajana ja sen varmistajana että eri rahastoista rahoitettavat toimenpiteet muodostavat maakunnallisten strategisten tavoitteiden mukaisia vaikuttavia kokonaisuuksia. Maaseuturahastosta rahoitettavat toimet pitää aluetasolla yhteensovittaa ja koordinoida suhteessa EU:n alue- ja rakennepolitiikan rahoituksiin.

Rahoitusasetus

Luku 1

Asetus on selkeä ja jäsentynyt.

Luku 2

Kainuun liitto haluaa kiinnittää huomiota yhteen yksityiskohtaan ja ehdottaa siihen muutosta.

6 § Maakunnan liiton myöntämä alueellinen kehittämistuki 3 momentti kuuluu esityksessä ”Maakunnan liitto ei voi myöntää tukea yksittäiselle yritykselle sen oman liiketoiminnan kehittämiseen”. Momentin sisältö ehdotetaan kuuluvaksi seuraavasti ”Maakuntaliitto voi myöntää tukea hankkeeseen, josta kanavoituu tukea myös yritykselle de minimis -säännön puitteissa.”

Muutoksella ei muuteta pykälän sisältöä, vaan selkeytetään sitä ymmärrettäväksi ilman asetusta koskevan muistion selvennystä asiasta.

Perustelut muotoilulle: Tulevassa rakennerahasto-ohjelmassa varaudutaan elvytykseen, kestävään ja vihreään siirtymään ja digitaalisen toimintatavan vahvistumiseen. Merkittävä osa ajatelluista toimenpiteistä ovat monialaisia, monitoimijaisia ja ilmiöpohjaisia. Hankkeissa on mukana julkisia toimijoita, yrityksiä, tutkimuslaitoksia ja sekä yliopistoja että muita oppilaitoksia.

Nykyiset hankkeiden rahoitustyökalut eivät sovi hyvin tämänkaltaisen muutoksen rahoitukseen. Ongelmana ovat hankkeet, joissa joukko yrityksiä osallistuu esim. oppilaitoksen hankkeeseen, jossa kehitetään uutta osaamista yritysten tarpeisiin. Yritykset voivat olla mukana de minimis -tuen tasoisesti, mutta osaamisen yrityskohtainen kehittäminen ei ole mahdollista, koska rahoitusasetuksessa kielletään maakunnan liitoilta yksittäisen yrityksen liiketoiminnan tukeminen. Yritys voi hakea yritystukea ELY-keskukselta, mutta luontevampaa olisi, että tällaisissa yritysyhtymähankkeissa, jossa toteuttaja on muu kuin yritys, tukea voitaisiin

myöntää myös yritysten kehittämistoimiin samalla rahoituspäätöksellä.

Muutos ei muuttaisi yritystukien myöntämisen peruseriaa. Vastuu olisi edelleen pääsääntöisesti ELY-keskuksella. Mutta kuten jo nyt, yrityksillä pitää olla mahdollisuudet hyödyntää näitä osaamisen kehittämisen hankkeita omassa liiketoiminnassaan. Tässä maakunnan liittojen myöntämä rahoitus olisi joustava ratkaisu osana kokonaisuutena. Tukitasot ja muut ehdot voisivat noudattaa vastaavien yritystukien periaatteita. Muutos parantaisi kehittämishankkeiden vaikuttavuutta ja vähentäisi yritysten byrokratiaa.

Tukikelpoisuusasetus

Hankkeen tuloihin liittyen maakuntaliitto näkee hyvänä muutoksen, että de minimis katsotaan jatkossa yksityiseksi rahoitukseksi, ei tuloksi, kuten tällä kaudella on tehty."

3) Maakuntajohtaja Pentti Malinen ja aluekehitysjohtaja Jouni Ponnikas ovat 5.5.2021 antaneet eduskunnan talousvaliokunnalle seuraavan sisältöisen lausunnon:

"Eduskunnan talousvaliokunta

Asia: HE 47/2021 vp Hallituksen esitys eduskunnalle laeiksi alueiden kehittämistä ja Euroopan unionin alue- ja rakennepolitiikan toimeenpanosta sekä alueiden kehittämisen ja Euroopan unionin alue- ja rakennepolitiikan hankkeiden rahoittamisesta

Kainuun liitto toteaa lausuntonaan seuraavaa:

Kokonaisuutena lakiesityksiä on selkeytetty ja saatettu ajan tasalle. Maakuntien liitot ovat olleet tiiviisti mukana lakien valmistelussa ja valmistelun aikana esitettyjä näkemyksiä on otettu hyvin huomioon nyt käsiteltävänä olevissa esityksissä. Oikeudenmukaisen siirtymän rahaston sekä Interreg-ohjelmien ja Interreg-ulkorajaohjelmien säädösten kokonaisuutena kansallisen rahoituksen sekä rakennerahasto-ohjelman kanssa samaan lainsäädäntöön on ollut hyvä ratkaisu, se selkeyttää osaltaan aluekehittämisen kokonaisuutta.

Maakunnan liiton rooli itsenäisenä aluekehitysviranomaisena käy ilmi lakiesityksissä.

II Laki alueiden kehittämisestä ja Euroopan unionin alue- ja rakennepolitiikan toimeenpanosta (Toimeenpanolaki)

1 luku Yleiset säännökset

Alueiden älykkään erikoistumisen strategiat on hyvin huomioitu lakiesityksessä, mikä mahdollistaa alueiden omiin vahvuuksiin perustuvan kehittämistyön.

2 luku Viranomaiset ja niiden tehtävät

Maakuntien liittojen tehtäviä on kuvattu melko kattavasti sisällön osalta. Nykylain yksityiskohtia ja osin vaikeaselkoisia tehtäväkuvauksia on päivitetty ja kuvattu lakiluonnoksessa yleisemmällä tasolla, mutta kokonaisuutena kattavammin.

Lain perusteluissa on esitetty maakuntaliitolle siirrettäväksi merkittävää uutta kustannusvastuuta välittävän toimielimen tehtävien hoitamiseen liittyen. Maakuntaliitot ja Suomen Kuntaliitto ovat jo asian valmisteluvaiheessa 4.12.2019 kannanotossaan todenneet, että EU-ohjelmien hallinnon rahoitusta ei voida määrätä hoidettavaksi kuntarahoituksella, vaan maakuntaliittojen välittävän viranomaisen tehtävät on rahoitettava kokonaisuudessaan teknisellä tuella ja valtion rahoituksella. 17§ 1 mom 3 kohtaan liittyvästä lakiluonnoksen perustelutekstistä tulee ehdottomasti poistaa maakunnan liiton välittävän toimielimen rooliin liitetty kustannusvastuun siirtämistä kunnille tarkoittava maininta. Kunnat osallistuvat ohjelman toimeenpanoon myös omalla rahoitusosuudellaan toteuttaessaan hankkeita. Valtion ei tule antaa kunnille uusia tehtäviä ilman siihen osoitettuja määrärahoja.

20§ 1 mom 1) todetaan maakunnan yhteistyöryhmän tehtävänä olevan maakunnassa valmisteltavien suunnittelu-, ohjaus- ja sopimusasiakirjojen käsittely niiden valmisteluvaiheessa. Esimerkkinä näistä säädöskohteisissa perusteluissa annetaan mm. maakuntakaavan ja maakunnallisen liikennejärjestelmän suunnitelman käsittely. Kainuun liitto haluaa korostaa sitä, että koska esimerkiksi maakuntakaavan valmistelulle on säädetty oma prosessinsa ja käsittelyjärjestyksensä, maakunnan yhteistyöryhmä ei ole oikea taho käsittelemään sen luonnosvaihetta. Tällaiset esimerkit esitetään poistettavaksi koska ne voivat sekoittaa ja monimutkaistaa käytössä olevaa suunnittelujärjestelmää.

Maakunnan yhteistyöryhmälle ja sen sihteeristöllä tulee säilyttää ja turvata merkittävä rooli kumppanuuselimenä sekä EU- ja kansallisen aluekehitysrahoituksen yhteensovittajana ja sen varmistajana että eri rahastoista rahoitettavat toimenpiteet muodostavat maakunnallisten strategisten tavoitteiden mukaisia vaikuttavia kokonaisuuksia. Maaseuturahastosta rahoitettavat toimet pitää aluetasolla yhteensovittaa ja koordinoida suhteessa EU:n alue- ja rakennepolitiikan rahoituksiin.

3 luku Ohjelmatyö ja yhteistyömenettelyt

Maakuntaohjelman rooli tärkeimpänä maakuntatason aluekehittämisen strategisena suunnitelmana on tunnistettu lakiesityksessä.

Kainuun liitto kritisoi maakuntaohjelman toimeenpanosuunnitelmasta luopumista sillä perusteella, että sen poistaminen laista heikentää rakennerahastotoiminnan aluelähtöisyyttä ja siirtää toimivaltaa alueilta valtionhallinnolle, työ- ja elinkeinoministeriöön. Uusi lakiesitys korvaa toimeenpanosuunnitelman maakuntakohtaisilla rahoitussuunnitelmillä. Ehdotuksen mukainen rahoitussuunnitelma ei kuitenkaan sido valtiota, joten muutos on merkittävä heikennys maakunnan mahdollisuuksiin toteuttaa pitkäjänteistä suunnittelua.

Toimeenpanolakiin tulee ehdottomasti sisältyä kirjaus, että maakunnan liitot vastaavat nykyiseen tapaan alue- ja rakennepolitiikan ohjelman alueellisten rahoitussuunnitelmien valmistelusta ja että maakunnan yhteistyöryhmä hyväksyy rahoitussuunnitelmat. Nykyisessä laissa säädetään maakuntien liittojen vastuusta alueellisten suunnitelmien valmistelussa osana rakennerahasto-ohjelmien valmistelua. Vaikka alueellisia suunnitelmia ei sellaisenaan valmistella, toimeenpanolakiin tulee kirjata, että maakunnan liitoilla on vastuu koordinoida Euroopan unionin alue- ja ra-

kennepolitiikan ohjelmien valmistelua omalla alueellaan.

Uutena aluekehittämisen toimintamallina ehdotettu valtion ja maakuntien välisen vuorovaikutuksen vahvistaminen aluekehittämiskeskustelu-mennettelyn kautta on tervetullut uudistus. Aluekehittämiskeskustelujen tavoitteellisuutta tulee lisätä ja keskusteluihin liittyvää systemaattista prosessia kehittää valtioneuvoston aluekehittämispäätöksen ja maakunta-ohjelman vaikuttavan toimeenpanon edistämiseksi.

29 § 3 mom sisältää alue- ja rakennepolitiikan ohjelman valmisteluun liittyen määrityksen valtakunnallisten teemojen valmistelusta niin, että niiden valmistelusta vastaavat asianomaiset ministeriöt työ- ja elinkeinoministeriön johdolla. Perustelumuiotiossa on todettu, että ohjelmaan perustuvien valtakunnallisten teemojen valmistelusta vastaavat asianomaiset ministeriöt työ- ja elinkeinoministeriön johdolla yhteistyössä alueiden kanssa. Alueiden osallistuminen valtakunnallisten teemojen valmisteluun on syytä nostaa näkyviin myös lakitekstiin.

III Laki alueiden kehittämisestä ja Euroopan unionin alue- ja rakennepolitiikan hankkeiden rahoittamisesta (Rahoituslaki)

1 luku Yleiset säännökset

Maakuntien liitot on määritelty ohjelmakaudella 2021-2027 EU:n alue- ja rakennepolitiikan tarkoittaman älykkään erikoistumisen strategian osalta toimivaltaisiksi viranomaisiksi. Liitot ovat jo usean ohjelmakauden ajan toimivaltansa puitteissa rahoittaneet elinkeinotoiminnan edellytyksiä vahvistavia innovaatiotoimintoja ja -rakenteita, synnyttäen ja vahvistaen alueellaan merkittäviä innovaatiokeskittymiä.

Tulevassa rakennerahasto-ohjelmassa varaudutaan elvytykseen, kestävään ja vihreään siirtymään ja digitaalisen toimintatavan vahvistumiseen. Merkittävä osa ajatelluista toimenpiteistä on monialaisia, monitoimijaisia ja ilmiöpohjaisia. Hankkeissa on mukana julkisia toimijoita, yrityksiä, tutkimuslaitoksia ja sekä yliopistoja että muita oppilaitoksia.

Nykyiset hankkeiden rahoitustyökalut eivät sovi hyvin tämänkaltaisen muutoksen rahoitukseen. Ongelmana ovat hankkeet, joissa joukko yrityksiä osallistuu esim. oppilaitoksen hankkeeseen, jossa kehitetään uutta osaamista yritysten tarpeisiin. Yritykset voivat olla mukana de minimis-tuen tasoisesti, mutta osaamisen yrityskohtainen kehittäminen ei ole mahdollista, koska rahoituslaissa (ja valmistelussa olevassa rahoitusasetuksessa) kielletään maakunnan liitoilta yksittäisen yrityksen liiketoiminnan tukeminen. Yritys voi hakea yritystukea ELY-keskukselta, mutta luontevampaa olisi, että tällaisissa yritysryhmähankkeissa, jossa toteuttaja on muu kuin yritys, tukea voitaisiin myöntää myös yritysten kehittämistoimiin samalla rahoituspäätöksellä.

Muutos ei muuttaisi yritystukien myöntämisen peruseriaatteita. vastuu olisi edelleen pääsääntöisesti ELY-keskuksella. Mutta kuten jo nyt, yrityksillä pitää olla mahdollisuudet hyödyntää näitä osaamisen kehittämisen hankkeita omassa liiketoiminnassaan. Tässä maakunnan liittojen myöntämä rahoitus olisi joustava ratkaisu osana kokonaishanketta. Tukitasot ja muut ehdot voisivat noudattaa vastaavien yritystukien periaatteita. Muutos parantaisi kehittämishankkeiden vaikuttavuutta ja vähentäisi yritysten byrokratiaa.

Asia voidaan korjata niin, että kielto, joka koskee maakunnan liittojen tukea yksittäisen yrityksen liiketoiminnan kehittämiseen, poistetaan tai korvataan ehdolla, jonka mukaan tukea voidaan myöntää myös yksittäiselle yritykselle osana laajempaa kehittämishanketta hankkeen tavoitteiden saavuttamiseksi.

Kainuun liitto pitää erityisen hyvänä asiana sitä, että pienet toimijat on huomioitu mahdollistamalla harkinta hankkeiden omarahoituksen vaatimuksessa.

2 luku Tukimenettely

24§ 3 kohta määrittää tuen saajan velvollisuudeksi käyttää investointeihin myönnetyn tuen kohteena olevaa omaisuutta vähintään viiden vuoden ajan hankkeen viimeisen maksamista koskevan päätöksen päätöspäivästä. Viiden vuoden käyttöajan vaatimus myös kehittämishankkeeseen sisältyviin investointeihin on haastava, koska kehittämishankkeissa yleensä investoidaan uusimpaan teknologiaan, jonka käyttöikä ei yleisesti ottaen ole viittä vuotta. On kohtuutonta edellyttää kehittämishankkeen investoinnin tekeväälle organisaatiolle, että hankittujen laitteistojen on oltava käytössä, vaikka teknologinen kehitys olisi ”ajanut ohi” jo vuosia aikaisemmin.

3 luku Euroopan unionin alue- ja rakennepolitiikan rahastoja koskevat erityissäännökset

Alue- ja rakennepolitiikan rahastoja koskevat erityissäännökset ovat tiiviisti ja selkeästi kuvattuja.

EU:n alue- ja rakennepolitiikan kansallinen varojen jakaminen:

Kainuun liitto kiinnittää erityistä huomiota EU:n alue- ja rakennepolitiikan kansalliseen varojen jakoon.

EU:n alue- ja rakennepolitiikalla (koheesiopolitiikka) lisätään jäsenmaiden taloudellista ja sosiaalista yhteenkuuluvuutta sekä vähennetään alueiden välisiä merkittäviä kehityseroja. Koheesiopolitiikan oikeusperusta on Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen (SEUT) 174–178 artikloissa taloudellisesta, sosiaalisesta ja alueellisesta yhteenkuuluvuudesta.

Eduskunnan suuri valiokunta on todennut 8.12.2017 (SuVL 9/2017 vp E 29/2017 vp) lausunnossaan, että on huolehdittava siitä, että kansalliset alueelliset erityispiirteet eivät menetä merkitystään koheesiopolitiikan osana. Suomen syrjäinen ja pohjoinen sijainti, harva asutus sekä pitkät etäisyydet on otettava jatkossakin huomioon. Tämä edellyttää pohjoisen harvan asutuksen tuen jatkamista. Myös muut erityispiirteet, kuten Itämeri ja arktisuus sekä Venäjän raja-alue, tulee huomioida rahoituksessa.

SEUT-sopimuksen 174 artikla on unionin ja jäsenvaltioiden sisäisten alueiden välisten kehityserojen vähentämispyrkimysten kannalta keskeinen ja velvoittava. SEUT-sopimuksen 174 artiklassa määrätään, että taloudellisen, sosiaalisen ja alueellisen yhteenkuuluvuuden lujittamiseksi EU pyrkii vähentämään alueiden välisiä kehityseroja sekä muita heikom-

massa asemassa olevien alueiden jälkeenjääneisyyttä. Erityistä huomiota kiinnitetään maaseutualueisiin, teollisuuden muutosprosessissa oleviin alueisiin sekä vakavista ja pysyvistä luontoon ja väestöön liittyvistä haitoista kärsiviin alueisiin, kuten pohjoisimpiin alueisiin, joiden väestöntiheys on erittäin alhainen. SEUT 174 artiklassa mainittujen tavoitteiden toteuttamista tuetaan mm. EAKR- ja ESR-välineillä.

EU:n komission yleisasetusehdotuksen (29.5.2018) mukaan syrjäisimpien alueiden ja pohjoisen harvaan asuttujen alueiden olisi voitava hyötyä erityistoimenpiteistä ja lisärahoituksesta SEUT-sopimuksen 349 artiklan ja vuoden 1994 liittymissopimukseen liitetystä pöytäkirjassa N:o 6 olevan 2 artiklan mukaisesti. Siten yleisasetusehdotus tunnustaa syrjäisimpien ja pohjoisen harvaan asuttujen alueiden erityisaseman sekä erityisasemasta aiheutuvien erityistoimenpiteiden ja lisärahoituksen perusteet. Kyseisten SEUT 349 ja pöytäkirja 6:n 2 artiklan perusteella Suomessa vain Itä- ja Pohjois-Suomen alueeseen sovelletaan jakomenetelmää, jonka perusteella Itä- ja Pohjois-Suomen NUTS 2-alueelle kohdennuu NSPA-erityistukea.

EU:n komission yleisasetusehdotuksen (29.5.2018) liitteen XXII, kohdan 15 mukaan siirtymäalue ei saa vähempää kuin mitä se olisi saanut, jos se olisi ollut kehittyneempi alue. Siten kyseinen yleisasetuksen kohta määrää turvaverkosta, jota kansallisesti sovelletaan vain Itä- ja Pohjois-Suomeen. Tämän säännöksen perusteella Itä- ja Pohjois-Suomen NUTS2-alueen rahoitussäätö tulee laskea kehittyneiden alueiden laskentamekanismin mukaisesti, vaikka alue on siirtymäaluetta. Komission tavoitteena säännöksellä on pyrkimys turvata, ettei Itä- ja Pohjois-Suomen rahoitusasema heikkene laskentamekanismin muutosten takia.

Eduskunnan suuri valiokunta on lausunnossaan todennut, että suuri valiokunta yhtyy valtioneuvoston arvioon siitä, että olennaista Suomen kannalta on perusrahoituksen ja pohjoisten harvaan asuttujen alueiden erityistuen turvaaminen Itä- ja Pohjois-Suomen erityishaasteet huomioiden. Suuren valiokunnan asiantuntijakuulemisissa on esitetty arvioita siitä, ettei komission esittämä nk. turvaverkkomekanismi (turvalauseke) ole välttämättä riittävä takaamaan rahoituksen jatkuvuutta ja riittävää tasoa yli kehyskausien, vaikka se ei asetakaan Pohjois- ja Itä-Suomea epäedullisempaan asemaan nykykauteen verrattuna. Siten valtiovarainvaliokunnan tavoin suuri valiokunta piti tärkeänä varmistaa se, että Itä- ja Pohjois-Suomen olosuhteet, kuten heikompi BKT-taso, harva asutus ja muut erityishaasteet, otetaan huomioon, ja pyrkiä siihen, että tukien pysyvyys varmistetaan ja sen taso vastaa kuluvan ohjelmakauden rahoitusta.

Pääministeri Marinin hallitusohjelman 2019-2023 mukaan EU:n koheesiopolitiikassa pyritään turvaamaan aluekehitysrahoituksen taso sekä harvaan asutun Itä- ja Pohjois-Suomen erityisasema ja tukien pysyvyys. Siten em. hallitusohjelmalinjauksen perusteella rahoituslaskennan lähtökohtana tulee olla se, ettei Itä- ja Pohjois-Suomen tuen määrä ainakaan laske.

Kansallisessa varojen alueellisessa jakamisessa tulee soveltaa EU-komission noudattamaa alueellista laskentamekanismia sellaisenaan. Kansallisesti ei tule muuttaa EU:ssa noudatettavia laskentakriteereitä."

4) Maakuntajohtaja Pentti Malinen ja aluekehitysjohtaja Jouni Ponnikas ovat 6.5.2021 antaneet eduskunnan talousvaliokunnalle seuraavan sisältöisen lausunnon:

"Eduskunnan talousvaliokunta

Asia: HE 46/2021 vp Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi valtionavustuksesta yritystoiminnan kehittämiseksi vuosina 2021-2028

Kainuun liitto kiittää mahdollisuudesta antaa lausunto ja toteaa lausuntoon seuraavaa:

Itä- ja Pohjois-Suomi on EU:n pohjoista harvaan asuttua aluetta. Alueen saavutettavuus ja pitkät etäisyydet päämarkkina-alueilta aiheuttavat pysyvän kilpailukykyhaitan alueen yrityksille. Yritystuki-instrumentit ovat tästä syystä erityisen tärkeitä ja perusteltuja ao. alueelle. EU:n alue- ja rakennepolitiikan varojen alueellisessa jaossa on painotettava pohjoisia harvaan asuttuja alueita pysyvien kilpailukykyhaittojen kompensoimiseksi. Kainuun liitto toteaa lisäksi, että yritystukirahoituksessa tulee pystyä huomioimaan alueelliset erityispiirteet ja alueiden erilaiset yritysraaka-aineet ja kehitystarpeet.

Erityisen hyvä uudistus lakiesityksessä on tuettavien toimialojen laajentaminen kalatalouteen sekä maa- ja metsätalouteen alkutuotantoa lukuun ottamatta. Jatkossa lain nojalla myönnettään myös oikeudenmukaisen siirtymän rahaston JTF:n varoja yrityksille. JTF:n tavoitteena on kompensoida negatiivisia sosioekonomisia vaikutuksia, joita syntyy turpeen energiakäytöstä luopumisesta sekä luoda tätä menetystä korvaavaa uutta vähähiilisen talouden elinkeinotoimintaan. Yritystukia on voitava tästä syystä kohdentaa turvealan yrittäjille, jotka uudistavat liiketoimintaansa tai siirtyvät uusille toimialoille. Kainuun liitto arvioi, että yritys-tuet kuitenkin soveltuvat hyvin huonosti tukemaan esim. turvealalta metsätalouteen siirtymistä. Oikeudenmukaisen siirtymän toteutuminen edellyttää, että laki mahdollistaa tukitoimet turvetoimialan yrityksille. Lain soveltuvuus ao. asian hoitamiseen on tarkistettava ja tehtävä tarvittavat muutokset.

On hyvä, että avustusten painopiste säilyy pienissä ja keskikokoisissa yrityksissä. Kainuun liitto pitää lisäksi hyvänä ja perusteltuna lakiesitykseen sisältyvää mahdollisuutta myöntää yrityksen kehittämisavustusta I ja II tukialueilla myös suurten yritysten investointeihin. Itä- ja Pohjois-Suomen harvaan asuttujen alueiden erityistarpeita varten on perusteltua edelleen säilyttää tämä mahdollisuus.

Yritystukea tulisi pystyä myöntämään myös mikroyrityksille, huomioiden koronapandemian aiheuttama kriisi. Tästä syystä myös alle 10 000 euron avustuksien tulee olla mahdollisia.

Toimintaympäristön kehittämisavustusta tulee voida myöntää pääomasi-joitustoimintaan kansallisten varojen lisäksi EU:n alue- ja rakennepolitiikan varoista.

Toimintaympäristötuen osalta lakiehdotuksessa on laajennettu tukimuotoa elinkeinoelämäverkottuneen tutkimuksen edistämiseen. Kyseinen

toiminta kuuluu Business Finlandin sekä maakuntaliittojen käytössä olevien tuki-instrumenttien piiriin. Kainuun liitto pitää uudistusta ristiriitaisena perustelumuistion kehittämisuosituksen kanssa, jonka mukaan "Työnjakoa eri rahoitusmuotojen välillä tulisi edelleen selkiyttää kansallisella tasolla, vaikka ne eivät ole suoraan päällekkäisiä." Kainuun liitto toteaa, että toimintaympäristötukeen tehty muutos hämärtää maakuntaliittojen käytössä olevan alueellisen kehittämistuen ja ELY-keskusten toimintaympäristötuen sekä ao. välittävien viranomaisten välistä työnjakoa ja toimivaltaa. Toimintaympäristötuen muutos hämärtää työnjakoa myös Business Finlandin kanssa. Eduskunnan tulisi tässä yhteydessä varmistaa, että vastaava joustonvara on maakunnan liittoja koskevassa lainsäädännössä. Parhaillaan eduskunnan päätettävänä olevaa aluekehittämislakia (HE 47/2021) on selkeytettävä niin, että maakunnan liitto voi myöntää tukea myös yksittäiselle yritykselle osana laajempaa kehittämishanketta.

Itä- ja Pohjois-Suomen erityispiirteinä on harva asutus. Alueen pääomaköyhyys jarruttaa uusien yritysten syntymistä ja rajoittaa erityisesti investointikykyä fyysiseen toimintaympäristöön. Tätä asiaa on perinteisesti ratkaistu siten, että kunnalliset kiinteistöyhtiöt ja teollisuuskylät ovat investoineet rakennuksiin; näin yrityksen oma pääomarakenne on säilynyt sellaisena, että se on mahdollistanut yksityisen rahoituksen mm. laiteinvestointeihin ja kehittämiseen. Kuntalain uudistus rajoitti kuntien aiemmin varsin yleisesti käyttämien keinojen kuten vakuusvajeellisten takausten, pääomalainojen ja jopa käyttöpääomalainojen myöntämistä yrityksille; osallistuminen toimitilojen omistamisen kautta yritystoiminnan tukemiseen alueellaan nähdään kuitenkin monessa kunnassa edelleen tarpeelliseksi elinkeinotoiminnan välineeksi. Yritystukilain perustelumuistiossa viitataan komission ryhmäpoikkeusasetukseen, jossa tulkitaan kunnan 25 % omistusosuuden tekevän yhtiöstä yritystukilain mielessä suuryrityksen. Maakuntaliitto esittää, että valtioneuvosto selvittää perusteet ns. ryhmäpoikkeusasetuksen statuksesta ja sen muuttamisen edellytyksistä, jotta kuntien toimitilahankkeita voidaan tukea.

Yritysten kannalta nykyinen de minimis -raja 200.000 euroa koetaan liian pienenä. Erityisesti Itä- ja Pohjois-Suomen kaltaisilla alueilla rajaa on nostettava. Lisäksi yritysten omaa hallintotaakkaa tuen kertymisestä on helpotettava luomalla kansallinen rekisteri de minimis -tuen seurantaan.

Kainuun liitto nostaa esiin myös yritysten vakuusarvojen alueellisen eriytymisen, mikä johtaa alueiden välisten kehittyneisyyserojen kasvuun. TEM:n EU:n alue- ja rakennepolitiikan ohjelmavalmistelun yhteydessä tehdyn rahoitusvälineselvityksessä saatiin vahvistusta ilmiölle. Ongelma on sitä suurempi, mitä kauempana kasvukeskuksista kiinteät vakuudet sijaitsevat ja jos yritys toimii palvelujen tarjoajana alueella, jolla väestö vähenee, ja jos mahdollisuudet liiketoiminnan kasvattamiseen ovat rajalliset. Kiinteistövuokrat ovat keskeisiä etenkin yrittäjäpolun alkuvaiheissa. Vakuuksien arvostusten voimakas alueellinen vaihtelu eriarvoistaa alueellisesti yrittämisen edellytyksiä. Tämä eriarvoistumiskehitys on katkaistava. Kuntien toimitilahankkeiden tukimahdollisuudet ratkaisevat osaltaan ao. ongelmaa."

5) Maakuntajohtaja Pentti Malinen ja aluekehitysjohtaja Jouni Ponnikas ovat 10.5.2021 antaneet eduskunnan hallintovaliokunnalle seu-

raavan sisältöisen lausunnon:

"Asia: HE 47/2021 vp Hallituksen esitys eduskunnalle laeiksi alueiden kehittämisestä ja Euroopan unionin alue- ja rakennepolitiikan toimeenpanosta sekä alueiden kehittämisen ja Euroopan unionin alue- ja rakennepolitiikan hankkeiden rahoittamisesta ja niihin liittyviksi laeiksi

Kainuun liitto toteaa lausuntonaan seuraavaa:

Kokonaisuutena lakiesityksiä on selkeytetty ja saatettu ajan tasalle. Maakuntien liitot ovat olleet tiiviisti mukana lakien valmistelussa ja valmistelun aikana esitetyjä näkemyksiä on otettu hyvin huomioon nyt käsiteltävänä olevissa esityksissä. Oikeudenmukaisen siirtymän rahaston sekä Interreg-ohjelmien ja Interreg-ulkorajaohjelmien säädösten kokoaminen kansallisen rahoituksen sekä rakennerahasto-ohjelman kanssa samaan lainsäädäntöön on ollut hyvä ratkaisu, se selkeyttää osaltaan aluekehittämisen kokonaisuutta.

Maakunnan liiton rooli itsenäisenä aluekehitysviranomaisena käy ilmi lakiesityksissä.

Toimeenpanoasetus

Lakikokonaisuutta on onnistuneesti selkeytetty.

Oikeudenmukaisen siirtymän rahaston sekä Interreg-ohjelmien ja Interreg-ulkorajaohjelmien säädösten kokoaminen EU:n alue- ja rakennepolitiikan rahastojen kanssa samaan lainsäädäntöön on hyvä ratkaisu ja selkeyttää osaltaan aluekehittämisen kokonaisuutta

11 § Maakunnan yhteistyöryhmän toimikausi ja kokoonpano -pykälässä Kainuun liitto pitää onnistuneena, seuraavaa mainintaa: Maakunnan yhteistyöryhmässä ovat edustettuina: ... 2) ohjelmia rahoittavat valtion viranomaiset ja muut yhteistyöryhmän tehtävien kannalta merkittävät valtionhallintoon kuuluvat organisaatiot; ...

12 § Maakunnan yhteistyöryhmän sihteeristö ja tehtävät -pykälässä Kainuun liitto pitää onnistuneena, seuraavaa mainintaa: ... Sihteeristön tehtävänä on seurata ja sovittaa yhteen valmisteluvaiheessa maakunnan alueella rahoitettaviksi ehdotettuja hankkeita, joita voidaan rahoittaa kansallisten ohjelmien sekä Euroopan unionin alue- ja rakennepolitiikan rahastojen, maaseuturahaston ja meri- ja kalatalousrahaston varoista, ja raportoida niistä yhteistyöryhmälle.

Maakunnan yhteistyöryhmälle ja sen sihteeristöllä tulee säilyttää ja turvata merkittävä rooli kumppanuuselimenä sekä EU- ja kansallisen aluekehitysrahoituksen yhteensovittajana ja sen varmistajana että eri rahastoista rahoitettavat toimenpiteet muodostavat maakunnallisten strategisten tavoitteiden mukaisia vaikuttavia kokonaisuuksia. Maaseuturahastosta rahoitettavat toimet pitää aluetasolla yhteensovittaa ja koordinoita suhteessa EU:n alue- ja rakennepolitiikan rahoituksiin.

10 § Euroopan unionin alue- ja rakennepolitiikan ohjelman valtakunnallisen teeman johtoryhmä

Kainuun liitto katsoo, että ao. pykälässä pitää mainita, että valtakunnal-

listen teemojen johtoryhmiin pitää nimetä maakuntaliittojen edustajat.

Rahoitusasetus

Asetus on selkeä ja jäsentynyt. Kainuun liitto haluaa kiinnittää huomiota yhteen yksityiskohtaan ja ehdottaa siihen muutosta. 6 § Maakunnan liiton myöntämä alueellinen kehittämistuki 3 momentti kuuluu esityksessä ”Maakunnan liitto ei voi myöntää tukea yksittäiselle yritykselle sen oman liiketoiminnan kehittämiseen”. Momentin sisältö ehdotetaan kuuluvaksi seuraavasti ”Maakuntaliitto voi myöntää tukea hankkeeseen, josta kana-voituu tukea myös yritykselle de minimis -säännön puitteissa.”

Muutoksella ei muuteta pykälän sisältöä, vaan selkeytetään sitä ymmärrettäväksi ilman asetusta koskevan muistion selvennystä asiasta.

Perustelut muotoilulle: Tulevassa rakennerahasto-ohjelmassa varaudutaan elvytykseen, kestävään ja vihreään siirtymään ja digitaalisen toimintatavan vahvistumiseen. Merkittävä osa ajatelluista toimenpiteistä ovat monialaisia, monitoimijaisia ja ilmiöpohjaisia. Hankkeissa on mukana julkisia toimijoita, yrityksiä, tutkimuslaitoksia ja sekä yliopistoja että muita oppilaitoksia.

Nykyiset hankkeiden rahoitustyökalut eivät sovi hyvin tämänkaltaisen muutoksen rahoitukseen. Ongelmana ovat hankkeet, joissa joukko yrityksiä osallistuu esim. oppilaitoksen hankkeeseen, jossa kehitetään uutta osaamista yritysten tarpeisiin. Yritykset voivat olla mukana de minimis -tuen tasoisesti, mutta osaamisen yrityskohtainen kehittäminen ei ole mahdollista, koska rahoitusasetuksessa kielletään maakunnan liitoilta yksittäisen yrityksen liiketoiminnan tukeminen. Yritys voi hakea yritystukea ELY-keskukselta, mutta luontevampaa olisi, että tällaisissa yritysyhdyhankkeissa, jossa toteuttaja on muu kuin yritys, tukea voitaisiin myöntää myös yritysten kehittämistoimiin samalla rahoituspäätöksellä.

Muutos ei muuttaisi yritystukien myöntämisen peruseriaatteita. Vastuu olisi edelleen pääsääntöisesti ELY-keskuksella. Mutta kuten jo nyt, yrityksillä pitää olla mahdollisuudet hyödyntää näitä osaamisen kehittämisen hankkeita omassa liiketoiminnassaan. Tässä maakunnan liittojen myöntämä rahoitus olisi joustava ratkaisu osana kokonaishanketta. Tukitasot ja muut ehdot voisivat noudattaa vastaavien yritystukien periaatteita. Muutos parantaisi kehittämishankkeiden vaikuttavuutta ja vähentäisi yritysten byrokratiaa.

Tukikelpoisuusasetus

Hankkeen tuloihin liittyen maakuntaliitto näkee hyvänä muutoksen, että de minimis katsotaan jatkossa yksityiseksi rahoitukseksi, ei tuloksi, kuten tällä kaudella on tehty.

EU:n alue- ja rakennepolitiikan kansallinen varojen jakaminen

EU:n alue- ja rakennepolitiikalla (koheesiopolitiikka) lisätään jäsenmaiden taloudellista ja sosiaalista yhteenkuuluvuutta sekä vähennetään alueiden välisiä merkittäviä kehityseroja. Koheesiopolitiikan oikeusperusta on Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen (SEUT) 174–178 artikloissa taloudellisesta, sosiaalisesta ja alueellisesta yhteen-

kuuluvuudesta.

Eduskunnan suuri valiokunta on todennut 8.12.2017 (SuVL 9/2017 vp E 29/2017 vp) lausunnossaan, että on huolehdittava siitä, että kansalliset alueelliset erityispiirteet eivät menetä merkitystään koheesiopolitiikan osana. Suomen syrjäinen ja pohjoinen sijainti, harva asutus sekä pitkät etäisyydet on otettava jatkossakin huomioon. Tämä edellyttää pohjoisen harvan asutuksen tuen jatkamista. Myös muut erityispiirteet, kuten Itä-meri ja arktisuus sekä Venäjän raja-alue, tulee huomioida rahoituksessa.

EU:n komission yleisasetusehdotuksen (29.5.2018) mukaan syrjäisimpien alueiden ja pohjoisen harvaan asuttujen alueiden olisi voitava hyötyä erityistoimenpiteistä ja lisärahoituksesta SEUT-sopimuksen 349 artiklan ja vuoden 1994 liittymissopimukseen liitettyssä pöytäkirjassa N:o 6 olevan 2 artiklan mukaisesti. Siten yleisasetusehdotus tunnustaa syrjäisimpien ja pohjoisen harvaan asuttujen alueiden erityisaseman sekä erityisasemasta aiheutuvien erityistoimenpiteiden ja lisärahoituksen perusteet. Kyseisten SEUT 349 ja pöytäkirja 6:n 2 artiklan perusteella Suomessa vain Itä- ja Pohjois-Suomen alueeseen sovelletaan jakomenetelmää, jonka perusteella Itä- ja Pohjois-Suomen NUTS 2-alueelle kohdennetaan NSPA-erityistukea.

EU:n komission yleisasetusehdotuksen (29.5.2018) liitteen XXII, kohdan 15 mukaan siirtymäalue ei saa vähempää kuin mitä se olisi saanut, jos se olisi ollut kehittyneempi alue. Siten kyseinen yleisasetuksen kohta määrää turvaverkosta, jota kansallisesti sovelletaan vain Itä- ja Pohjois-Suomeen. Tämän säännöksen perusteella Itä- ja Pohjois-Suomen NUTS2-alueen rahoitussuunnitelma tulee laskea kehittyneiden alueiden laskentamekanismin mukaisesti, vaikka alue on siirtymäaluetta. Komission tavoitteena säännöksellä on pyrkimys turvata, ettei Itä- ja Pohjois-Suomen rahoitusasema heikkene laskentamekanismin muutosten takia.

Pääministeri Marinin hallitusohjelman 2019-2023 mukaan EU:n koheesiopolitiikassa pyritään turvaamaan aluekehitysrahoituksen taso sekä harvaan asutun Itä- ja Pohjois-Suomen erityisasema ja tukien pysyvyys. Siten em. hallitusohjelmalinjauksen perusteella rahoituslaskennan lähtökohtana tulee olla se, ettei Itä- ja Pohjois-Suomen tuen määrä ainakaan laske.

Uuden oikeudenmukaisen siirtymän rahaston (JTF) rahoituksella ei tule korvata EAKR-rahoitusta maakuntakohtaisessa varojen jakamisessa, vaan sitä tulee tarkastella erillisenä rahoitusosuutena. EAKR- ja ESR-rahoituksen osalta on varmistettava tukien pysyvyys ja niiden tason tulee vastata kuluvan ohjelmakauden rahoitusta.

Kansallisessa varojen alueellisessa jakamisessa tulee soveltaa EU-komission noudattamaa alueellista laskentamekanismia sellaisenaan. Kansallisesti ei tule muuttaa EU:ssa noudatettavia laskentakriteereitä."

Lisätietoja lausunnosta nro 1 antaa suunnittelujohtaja Sanna Schroderus, puh. 044 710 0873 ja lausunnoista nro 2-5 maakuntajohtaja Pentti Malinen, puh. 044 797 0197 tai sähköpostitse osoitteella etunimi.sukunimi@kainuunliitto.fi.

Maakuntahallitus

§ 111

17.05.2021

Maakuntajohtajan ehdotus:

Maakuntahallitus merkitsee annetut lausunnot tiedoksi.

Maakuntahallitus:

Maakuntahallitus hyväksyi maakuntajohtajan ehdotuksen.

Maakuntahallitus

§ 112

17.05.2021

Tiedoksi merkittävät asiat

124/00.01.05/2021

MH § 112

1) Työ- ja elinkeinoministeriö on 29.4.2021 antanut päätöksen (VN/8814/2019-TEM-6) Kestävää kasvua ja työtä 2014-2020 - Suomen rakennerahasto-ohjelman myöntämisvaltuuksien jaosta vuonna 2021. Päätös on erillisliitteenä.

Erillisliite nro: 3

Lisätietoja asiasta antaa maakuntajohtaja Pentti Malinen, puh. 044 797 0197 tai sähköpostitse osoitteella etunimi.sukunimi@kainuunliitto.fi.

Maakuntajohtajan ehdotus:

Maakuntahallitus merkitsee asian tiedoksi.

Maakuntahallitus:

Maakuntahallitus hyväksyi maakuntajohtajan ehdotuksen.

Maakuntajohtajan ajankohtaiskatsaus

181/02.08.00/2020

MH § 113

Tässä asiakohdassa käsitellään Kainuun liiton omaan toimintaan liittyviä ajankohtaisia kysymyksiä sekä Kainuun aluekehityksen tilannekuvaan liittyviä selvityksiä:

1) Monipaikkaisen ja paikkariippumattoman työn potentiaali -hanke

Monipaikkaisen ja paikkariippumattoman työn potentiaali Kuhmossa ja Kainuussa -hanke oli Kainuun liiton ja Kuhmon kaupungin yhteinen hanke. Sen tavoitteena oli selvittää kyselyjen avulla Kainuun mahdollisuudet saada alueelle paikkariippumatonta työtä sekä sen edellytyksiä. Hankkeen toteuttivat aluekehittämisen konsulttitoimisto MDI ja konsulttitoimisto Innolink. Kaupunginjohtaja Tytti Määttä ja aluekehitysasiantuntija Minna Komulainen esittelevät hankkeen keskeisiä tuloksia.

Pilottihanke on osa Kainuun aluemarkkinoinnin hanketta, joka on rahoitettu Kainuun siltasopimuksesta. Keskeinen tavoite siltasopimuksessa on osaavan työvoiman varmistaminen Kainuuseen. Pilottihankkeen tuloksia arvioidaan ja hyödynnetään Kainuu-ohjelman valmistelussa.

Erillisliite nro: 4

2) Sitran tulevaisuusbarometrin Kainuun tulokset

Tulevaisuusbarometri 2021 on Sitran teettämä kyselytutkimus, jossa tutkittiin 15–84-vuotiaiden mannersuomalaisten näkemyksiä tulevaisuudesta: miten ihmiset eri puolilla Suomea suhtautuvat tulevaisuuteen, pystyykö siihen vastaajien mielestä vaikuttamaan, miten koronavuosi on vaikuttanut tulevaisuusnäkyymiin ja mikä suomalaisille on tärkeää tulevaisuuden kannalta? Kyselyyn vastasi 3 800 henkilöä eri puolilta Suomea. Tulokset on julkaistu 21.03.2021. Suuren vastaajajoukon vuoksi kyselystä saatiin ensimmäistä kertaa maakuntakohtaisesti edustavia tuloksia.

<https://www.sitra.fi/julkaisut/tulevaisuusbarometri-2021/>

Kainuun osalta huomiota herättävä kohta barometrin tuloksissa liittyy näkemyksiin siitä, onko Suomen tai oman asuinkunnan tulevaisuus parempi vai huonompi. Yleisesti hieman suurempi osa vastanneista näkee tulevaisuuden nykyhetkeä parempana. Oman asuinkunnan tulevaisuus arvioidaan huonoimmaksi Etelä-Savossa, Etelä-Karjalassa, Kainuussa, Satakunnassa, Pohjois-Savossa ja Ky-

menlaaksossa. Parhaimmaksi tulevaisuus arvioidaan Pirkanmaalla ja Keski-Pohjanmaalla. Näkemyksiin asuinkunnan tulevaisuudesta vaikuttaa erityisesti odotettu asukasmäärän muutos.

Kainuun liitto järjestää 12.5.2021 tulevaisuusbarometrin tuloksista ns. jälkilöylyt -tilaisuuden. Jälkilöylyillä syvennyttään Kainuun tuloksiin ja keskustellaan siitä, millainen on Kainuun tulevaisuus.

3) Alueelliset kehitysnäkymät keväällä 2021

Työ- ja elinkeinoministeriö on julkaissut Alueelliset kehitysnäkymät raportin (julkaisu 2021:31). Julkaisun verkko-osoite on: https://julkaisut.valtioneuvosto.fi/bitstream/handle/10024/163076/TE_M_2021_31.pdf?sequence=1&isAllowed=y

4) Korona-exit tilannekatsaus

Miten koronarajoitusten purkamista koskevat näkymät Kainuussa; miten vaikuttavat Kainuussa ja Kainuun liitossa.

5) Tulevien kokousten ennakkointi

Maakuntahallituksen seuraavassa kokouksessa 31.5.2021 käsitte-lyyn tulevat maakuntavaltuustolle esitettävät asiat (ml. Kainuu-ohjelmaa koskevat kohdat) sekä ReactEU-hankkeiden rahoituspäätökset. Kaikki hankehakemukset esitellään kokouksessa ilman hakijoiden asiantuntijakuulemista. Maakunnan yhteistyöryhmän 1.6.2021 käsit- telyä vaativat hankkeet tulevat maakuntahallituksen kokoukseen 14.6.2021 päätettäviksi.

Seuraavissa kokouksissa käsittelyyn ja esittelyyn tulee mm. Kainuun mainityön tilannekatsaus ja siihen liittyen Kainuu-ohjelmaan, alue- markkinointiin ja Kainuun brändikäsikirjaan liittyviä asiakokonaisuuksia.

6) Muut Kainuun liiton ajankohtaiset asiat

- Tulevia henkilörekrytointeja
- KaiCell Fibers Oy:n yhteistyösopimuksen (toimistopäällikkö) päivittäminen
- Kainuun valmiusfoorumin seuraava kokous 21.5.2021

Lisätietoja asiasta antaa maakuntajohtaja Pentti Malinen, puh. 044 797 0197 tai sähköpostitse osoitteella etuni-mi.sukunimi@kainuunliitto.fi.

Maakuntajohtajan ehdotus:

Maakuntahallitus merkitsee tiedoksi saamansa informaation.

Pöytäkirjan tarkastajat:

Maakuntahallitus

§ 113

17.05.2021

Maakuntahallitus:

Aluekehitysasiantuntija Minna Komulainen esitteli kohdan 1)
Monipaikkaisen ja paikkariippumattoman työn potentiaali -selvitystä.

Käydyn keskustelun jälkeen maakuntahallitus hyväksyi
maakuntajohtajan ehdotuksen.

OIKAISUVAATIMUSOHJEET

Oikaisu- vaatimus- viranomai- nen ja -aika	Seuraaviin päätöksiin tyytymätön voi tehdä kirjallisen oikaisuvaatimuksen. §:t 110 Oikaisuvaatimuksen saa tehdä se, johon päätös on kohdistettu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa (asianosainen) sekä Kainuun kunnan jäsenet. Viranomaisen, jolle oikaisuvaatimus tehdään: Kainuun maakuntahallitus, Kainuun liitto, Kauppakatu 1, 87100 Kajaani (avoinna: ma-pe klo 8.00 - 15.00), sähköposti: kirjaamo@kainuunliitto.fi Kainuun liitto ei vastaa sähköpostilla lähetetyn oikaisuvaatimuksen tietoturvasuudesta. Päätökseen ei saa hakea muutosta valittamalla tuomioistuimeen (Kuntalaki 134 §).
Oikaisu- vaatimusaika	Oikaisuvaatimus on tehtävä 14 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista. Valitus on toimitettava Kainuun liiton kirjaamoon määräajan viimeisenä päivänä ennen kirjaamon aukioloajan päättymistä. <i>Asianosaisen</i> katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, seitsemän päivän kuluessa kirjeen lähettämisestä. Käytettäessä tavallista sähköistä tiedoksiantoa, katsotaan asianosaisen saaneen tiedon kolmantena päivänä viestin lähettämisestä, jollei muuta näytetä. <i>Kunnan jäsenen</i> katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, kun pöytäkirja on asetettu yleisesti nähtäväksi. Tiedoksisaantipäivää ei lueta oikaisuvaatimusaikaan. Jos oikaisuvaatimusajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, joului- tai juhannusaatto tai arkilauantai, saa oikaisuvaatimuksen tehdä ensimmäisenä arkipäivänä sen jälkeen.
Oikaisu- vaatimuksen sisältö ja sen toimittami- nen	Oikaisuvaatimus on tehtävä kirjallisesti. Myös sähköinen asiakirja täyttää vaatimuksen kirjallisesta muodosta. Oikaisuvaatimuksesta on käytävä ilmi: – oikaisun vaatijan ja kirjelmän tekijän nimi ja kotikunta sekä postiosoite ja puhelinnumero, johon asiaa koskevat ilmoitukset voidaan toimittaa – päätös, johon haetaan oikaisua – se, millaista oikaisua vaaditaan – millä perusteella oikaisua vaaditaan. Oikaisuvaatimus on oikaisun vaatijan tai muun oikaisuvaatimuksen laatijan omakätisesti allekirjoitettava. Oikaisuvaatimus on toimitettava oikaisuvaatimusviranomaiselle ennen oikaisuvaatimusajan päättymistä (sähköistä allekirjoitusta ei vaadita).

MUUTOKSENHAKUKIELLOT

Kieltojen perusteet	Seuraavista päätöksistä ei saa tehdä kuntalain 136 §:n mukaan oikaisuvaatimusta eikä kunnallisvalitusta, koska päätös koskee vain valmistelua tai täytäntöönpanoa. §:t 104-109, 111-113 Seuraavista päätöksistä ei saa hakea muutosta valittamalla, oikaisuvaatimuksella tai hallintoriita-asiana, jos asia koskee virka- ja työehtosopimuksen tulkintaa tai soveltamista (KvesL 26 §). §:t -
--------------------------------	---

Liitetään pöytäkirjaan

VALITUSOSOITUS

Valitusviranomainen ja valitusaika	Seuraaviin päätöksiin voidaan hakea muutosta kirjallisella hallintovalituksella. Oikaisuvaatimuksen johdosta annettuun päätökseen saa hakea muutosta kunnallisvalituksin vain se, joka on tehnyt oikaisuvaatimuksen. Mikäli päätös on oikaisuvaatimuksen johdosta muuttunut, saavat päätökseen hakea muutosta kunnallisvalituksin myös asianosaiset sekä Kainuun kuntien jäsenet. Valituksen saa tehdä sillä perusteella, että: 1) päätös on syntynyt virheellisessä järjestyksessä; 2) päätöksen tehnyt viranomainen on ylittänyt toimivaltansa tai 3) päätös on muuten lainvastainen. Valitusaika on 30 päivää. Valitusaika alkaa päätöksen tiedoksiannosta. Tiedoksiannosto katsotaan saapuneeksi perille 7 vuorokauden kuluessa sen lähettämisestä. §:t
	Valitusviranomainen: Pohjois-Suomen hallinto-oikeus, PL 189, 90101 OULU Valituksen voi tehdä myös hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelussa osoitteessa https://asiointi2.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet
Valituskirja	Valituskirjassa on ilmoitettava - valittajan nimi, ammatti, asuinkunta ja postiosoite - päätös, johon haetaan muutosta - miltä osin päätöksestä valitetaan ja muutos, joka siihen vaaditaan tehtä väksi - muutosvaatimuksen perusteet Valituskirja on valittajan tai valituskirjan muun laatijan omakätisesti allekirjoitettava. Jos ainoastaan laatija on allekirjoittanut valituskirjan, siinä on mainittava myös laatijan ammatti, asuinkunta ja postiosoite. Valituskirjaan on liitettävä päätös, josta valitetaan, alkuperäisenä tai viran puolesta oikeaksi todistettuna jäljennöksenä sekä todistus siitä päivästä, josta valitusaika on luettava.
Lisätietoja	Yksityiskohtainen oikaisuvaatimusohje/valitusosoitus liitetään pöytäkirjanotteeseen.

Liitetään pöytäkirjaan

MUUTOKSENHAKUOSOITUS HANKINTAPÄÄTÖKSESTÄ

Oikaisuvaatimusohje

§:t _____

Oikaisuvaatimusoikeus	Yllämainittuihin päätöksiin tyytymätön voi tehdä kirjallisen oikaisuvaatimuksen. Oikaisuvaatimuksen saa tehdä se, johon päätös kohdistuu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa (asianosainen) sekä Kainuun kuntien jäsenet. Oikaisuvaatimuksen voi tehdä sekä tarkoituksenmukaisuus- että laillisuusperusteella.
Oikaisuvaatimusviranomaisen	Viranomaisen, jolle oikaisuvaatimus tehdään, osoite ja postiosoite: Kainuun maakuntahallitus Kainuun liitto, Kauppakatu 1, 87100 Kajaani Sähköposti: kirjaamo@kainuunliitto.fi
Oikaisuvaatimusaika ja sen alkaminen	Oikaisuvaatimus on tehtävä 14 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista. Kunnan jäsenen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon kun pöytäkirja on asetettu yleisesti nähtäväksi. Asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, seitsemän päivän kuluttua kirjeen lähettämisestä, saantitodistuksen osoittamana aikana tai erilliseen tiedoksiantotodistukseen merkittynä aikana.
Oikaisuvaatimuksen sisältö ja toimittaminen	Oikaisuvaatimuksesta on käytävä ilmi: - oikaisun vaatijan ja kirjelmän laatijan nimi ja kotikunta sekä postiosoite ja puhelinnumero, johon asiaa koskevat ilmoitukset voidaan toimittaa - päätös, johon haetaan oikaisua - miltä osin päätökseen vaaditaan oikaisua ja oikaisu, joka siihen vaaditaan tehtäväksi - oikaisuvaatimuksen perusteet. Oikaisuvaatimus on oikaisun vaatijan tai muun oikaisuvaatimuksen laatijan omakätisesti allekirjoitettava. Oikaisuvaatimus on toimitettava oikaisuvaatimusviranomaisella ennen oikaisuvaatimusajan päättymistä (sähköistä allekirjoitusta ei vaadita).
Lisätietoja	Ohjeet hakemusosoituksesta markkinaoikeudelle lähetetään asianosaiselle pöytäkirjanotteen mukana.
Muutoksenhakukielto	Koska ylläoleviin päätöksiin voidaan tehdä Kuntalain 134 §:n mukaan kirjallinen oikaisuvaatimus, päätöksiin ei sa hakea muutosta valittamalla.